

Regjeli Ujság

Noviszád, 1940 junius 5, szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉS DEZSÓ

21. évfolyam 153. szám

Az olasz minisztertanács csak közigazgatási kérdésekkel foglalkozott

A németek Le Havret is bombázták — Az amerikai köztársaságok egységesen védekeznek az esetleges támadás ellen

Rómából jelenti a Stefani-iroda: A kedd délelőtti olasz minisztertanácsról a következő közleményt adták ki:

A minisztertanács, amelyen Mussolini miniszterelnök elnökölt, 11 óra 30 perckor ért véget. A minisztertanács az egyes miniszterek előterjesztésére elfogadott több törvényjavaslatot, amelyek közigazgatási természetű kérdéseket foglalnak magukba.

Az olasz háborús célok

Berlinből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Berlinben nagy figyelmet keltek az olasz háborús célok, amelyeket Ansaldo, az olasz külügyminisztériumhoz közelálló Telegrafo főszerkesztője rádióbeszédében hangzottatott. Német diplomáciai körökben feltűnt, hogy Ansaldo a háborús célok között nem említette Nizzát, viszont Gibraltár most először szerepelt, mint olasz háborús cél. Berlini jól értesült olasz körökben úgy tudják, hogy Alfieri berlini olasz nagykövet Hitlerrel tett látogatása alkalmából határozottan körvonalazta Olaszország követeléseit és a német kancellár is közölte Alfieriével elgondolásait a háború további menetéről. Berlini megítélés szerint a keddi olasz minisztertanács tárgyalta az olasz nagykövetnek Hitlerrel folytatott megbeszéléséről szóló jelentését.

Német hivatalos jelentés

Berlinből jelenti: A német véderő főparancsnoksága közli: A Dünkirchennél vívott harc befejezés előtt áll. Csapataink benyomultak a városba és a kétségbeesetten védekező ellenségtől elragadták a Louis-erődöt. Még folyik az utcai harc a francia csapatokkal, amelyeknek az a feladatuk, hogy fedezzék az angol katonáknak a hajókra való menekülését.

A légi haderő — mint külön jelentés már hírül adta — junius 3-án minden fajtájú erős kötelékekkel meglepetésszerűen megtámadta a francia légi haderő Páris körüli támaszpontjait. Sikertült az ellenséges légvédelmet kikapcsolni és a magashól és alacsonyról a francia légi haderő kikötői és gyárai ellen itézett támadásokkal a legnagyobb hatást elérni. Sok tüzet és rombolást figyeltünk meg. Légi harcokban 79 repülőgépet lőttünk le, a repülőgépszínekben vagy a földön 3—400 repülőgépet pusztítottunk el. A léghárító őtetek junius 3-án 21 repülőgépet lőttek le. A rendkívüli sikerekkel szemben csak 9 saját gépünk lőtt el.

Keddre virradó éjszaka az ellenség folytatta repüléseit és bombatámadásait Hollandiában, továbbá Nyugat- és Délnyugatnémetországban. Az eredmények épp oly csekélyek voltak, mint eddig. Rotterdammál és Nyugatnémetországban sikerült egy-egy repülőgépet léghárító ágyúkkal felőni, míg két további ellenséges repülőgépet éjszakai vadászgépek lőttek le.

Francia hivatalos jelentés

Párisból jelenti az Avala: A kedd déli francia hivatalos jelentés így hangzik: Az éjszaka folyamán —hála csapataink ellenállásának — az egyre súlyosabbá váló ellenséges nyomás ellenére folytattuk a behajózást a dunkerquei körzetben. Az arcvonal többi részéről nincs jelenteni való.

Párisból jelenti a Havas-iroda: Francia katonai körökben hangzottak, hogy a hétfői légi bombázás Páris egész környékére kiterjedt. Keddre virradó éjszaka Le Havre vidékére vetettek le bombákat. A bombázás este negyed 11-től éjszaka félkettőig tartott. Az ellenséges repülőgépek robbanóbombákat dobtak le. Néhány magánházat is eltaláltak. A romok között több áldozatra bukkantak.

A Havas-iroda egy másik jelentése a következőket mondja: Dunkerque körül a harcok a vár sáncműveinek egész területén elkeseredett heveséggel tombolnak. A németek támadásait megnehezíti az a körül-

mény, hogy az elárasztott területeken a víz mind mélyebbre hatol a tálajba, úgyhogy az iszapos sárban minden elakad. Amíg a harcok folynak, a csapatok elszállítása állandóan tart.

Az újabb német támadás várható iránya

Rómából jelenti: A Stefani-iroda értesülése szerint Párisban arra számítanak, hogy a németek Rethel és Soissons között kísérlik meg az áttörést Rheims és Chateau-Thierry irányában.

Londonból jelenti: A Reuter-iroda katonai szakértőjének értesülése szerint a Dünkirchenben maradt francia csapatok most is heves ellenállást fejtenek ki a város környékén. A német támadásokat állandó ellentámadásokkal igyekeznek feltartóztatni. Az angol és francia hadihajók ágyutüze támogatja őket. A németek erejét Dünkirchen előtt

15 hadosztályra becsülik. Igen fontos ennek az erőnek a lekötése a mostani pillanatban, amikor a Somme partján javában folyik a csapatok átcsoportosítása a másodikk esztára. A franciák állásai a tengeről egészen a Maginot-vonalig húzódnak, ami 320 kilométeres távolságnak felel meg. Egyes vonalokról eltekintve, ez a vonal természetes akadályokkal van megerősítve a csatornák és folyók mentén. A természetes akadályok hiányoznak vagy gyengék a Somme és az Oise közötti mintegy 20 kilométeres, valamint az Aisne és a Maas közti mintegy 29 kilométeres szakaszon.

A Transcontinental Press jelentése az angol-olasz tárgyalások megszakadásáról

Rómából jelenti: A Transcontinental Press értesülése szerint a blokádtárgyalások azért szakadtak meg, mert Olaszország csak erről a kérdéstről akart tárgyalni, a szövetségesek viszont Olaszország semlegességét akarták biztosítani. Anglia huszmillió fontot ajánlott fel a blokádt által okozott károkért, azonkívül Franciaország nevében felajánlották Korzikát, Dzsiibutit és egy kedvező tartományt Tuniszban, ezenkívül Gibraltár nemzetközivé tételét és 40 százalékot a Szezei-csatorna részvényeiből.

Az olasz kormány azt válaszolta, hogy ezeket az ajánlatokat csak a háború kitörése előtt lehetett volna figyelembe venni, ma már késő, mert az olasz kormány határozott és nincs oka ettől a határozattól eltérni.

BETEG A NORVÉG KIRÁLY

Stockholmból jelenti: Norvégiából érkezett hírek szerint Haakon király súlyosan megbetegedett. Orvosai állandóan betegágya mellett vannak. A király állítólag egy kis norvég szigeten tartózkodik, melynek nevét titokban tartják.

AMERIKA VÉDELME

Washingtonból jelenti: Sumner Welles külügyi államtitkár — mint ismeretes — a közép- és délamerikai államok diplomáciai képviselőivel érdekes tanácskozásokat folytat

Amerika nyugati részének védelmi lehetőségeiről. A kormányhoz közelálló körökben úgy tudják, hogy az értekezleten tervezetlet vitattak meg, amely az Ujvilág védelmének közös megszervezésére irányul. A terv felteszi, hogy idegen erők törnek be az Ujvilág területére és kívülről belső forradalmat szítanak. A terv biztosítaná, hogy szükség esetén Észak-, Közép- és Délamerika fegyveres erői szuverenitásuk fenntartása mellett együttesen vegyenek részt az esetleges katonai, tengeri és légi műveletekben.

Egyébként az amerikai köztársasági párt képviselői kérték, hogy az európai helyzetre való tekintettel a kongresszus ne oszljon szét júniusban, hanem maradjon együtt, míg az Egyesült Államok érdekei kívánják.

FREIBURG BOMBAZASA

A német távirati iroda jelentése szerint a szövetségesek bombázói támadást intéztek Freiburg nyílt város ellen, amely a hadizónán kívül fekszik és semmiféle katonai berendezés nincs benne. Az eddigi megállapítások szerint a támadásnak 53 polgári személy esett áldozatul, köztük 20 gyermek, akik az egyik téren játszottak. A polgári sebesültek száma 150, közülök 74 súlyos sebesült. A sebesültek között 37 gyermek van. (A. A.)

Több mint kétszáz áldozata van Páris bombázásának

Freiburgban 53 polgári halottja van a bombázásnak -- A nagy amerikai gépkocsigyárak repülőgépmotorokat gyártanak

Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter kijelentette, semmit sem tud arról, hogy a Fehér Ház európai béke kötésére vonatkozó javaslatot tanulmányozna. Hozzátette, hogy ezuttal nem Rooseveltné nevében nyilatkozik. (A. A.)

A VÉDERŐFEJLESZTES

Washingtonból jelenti az Avala: A szenátus elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint a hadihajók létszámát 11 százalékkal felemelik. A törvényjavaslat ezenkívül 4500 haditengerészeti repülőgép építését is tervbevette.

Morgenthau pénzügyminiszter kijelentette, hogy a Ford, Chrysler, Studebaker és Packard gépkocsigyárakat repülőgépmotorok gyártására szólították fel, a General Motors Company pedig repülőgépmotor-gyárainak kibővítésére kapott felhívást. A felszólításnak

valamennyi vállalat eleget tesz. Morgenthau közölte az újságírókkal, hogy ennek a tervnek megvalósítása érdeke, mind az Egyesült Államoknak, mind pedig a szövetségeseknek. Most tanulmányozzák azt az új motormintát, amelyet nagy tömegekben fognak gyártani.

NINCS »ÖTÖDIK HADOSZLOP« CUBÁBAN

A német távirati iroda washingtoni jelentése szerint Cuba követe az Evening Star című laphoz intézett levelében megcáfolta azt az állítást, mintha Cubában »ötödik hadoszlop« lenne. Ugyanez a jelentés közli, hogy a mexikói külügyi államtitkár az amerikai sajtó képviselői előtt megcáfolta a mexikói »ötödik hadoszlopról« szóló híreket, valamint azt a hírt is, hogy Mexikóba 15.000 német turista érkezett. (A. A.)

Kivitelit zárlat Japán felé

Tokióból jelenti az Avala: A Domei-iroda értesülése szerint az amerikai külügyminisztérium kö-

zölte a washingtoni japán nagykövettel, hogy az Egyesült Államok felfüggesztik a nemzetvédelmi célokra szolgáló nyersanyagok kivitelét. Ezt a rendelkezést aránytalanul szigorúabban alkalmazzák a többi hatalommal szemben is. Tilos ezenkívül a gépek, gépkatrészek, repülőgépek és alkatrészek, továbbá cink, gumi, vas, mangán és króm kivitele Japánba.

Az a Sahi Simbun a kivitelit zárlattal kapcsolatban azt írja, hogy a tokiói illetékes körök nézete szerint az Egyesült Államok intézkedései jóval túllépik az erkölcsi megtorlások mértékét. Itt valóban nagy hordereű tilalmakról van szó — írja a lap. — Az amerikai kormány nyilvánvalóan egy csapással két legyet akar ütni oly módon, hogy fokozza a hadianyag kivitelét a szövetségesek számára,

ugyanakkor pedig csökkenti a hadianyagszállítást Japánba. Ennek következtében a japán-amerikai kereskedelmi kapcsolatokban újabb nehézségek várhatók. A japán kormány a legnagyobb figyelemmel kíséri Amerika magatartását. Japán tiltakozó lépésre készül és más rendszabályokhoz is folyamodik, mielőtt Washington a fegyvertelen rendszabályokat hivatalosan nyilvánosságra hozza — írja a lap.

Narvik bombázása

Berlinből jelentik: A német távirati iroda közli a »Socialdemokraten« különtudósítójának Észak-

a szövetségesek május 28-án, Narvik ellen intézett nagyszabású támadásának megindulása előtt a tenger felől nyolc órán keresztül bombázták a várost. E bombázás során legfeljebb húsz lövést adtak le. A narvik-i harcok egyik szemtanúja elmondotta, hogy magában Narvikban nem is voltak német védőállások, mert a németek állásai a vasútvonal mentén és a hegymagaslatocon húzódnak. Az angolok ennek ellenére gyilkos lövedéssel teljesen elpusztították a várost

és a bombázás egyedüli áldozatai norvég polgári lakosok.

Londonból jelenti az Avala: A Reuter-iroda tudósítója közli a norvégiai harctérről, hogy vasárnap délután 17 német repülőgép robbanó- és gyújtóbombákkal intézett támadást Narvik ellen. A tűz

SVÉDORSZÁG MÁJUSI HAJÓVESZTÉSEGE

A német távirati iroda közli a svéd tengerészeti vezetésnek a májusi hajóvesztésegekről.

norvégiából érkezett jelentését, amely szerint

a város nagy részét elpusztította. A szövetségesek harci repülőgépei hosszabb küzdelem után a német gépeket visszavonulásra kényszerítették. Néhány német gépet lelőttek. Ezt a hírt a norvég távirati iroda is megerősítette.

Eszerint Svédország négy hajót veszített, 9355 tonnatartalommal és ezenkívül még két haláshajót. Az egyik hajót angol tengeralattjáró süllyesztette el, a többi valószí-

nüen aknára futott. A legénység tiz tagja életét veszítette.

A Havas-iroda jelentése szerint vasárnap reggel az 1400 tonnás Winga nevű angol gőzös az északi-keleti partok mentén összeütközött

egy norvég gőzössel. Az angol gőzös elsüllyedt. A norvég gőzös személyzetének 14 tagja hiányzik. Nyolc életbenmaradt tengerészt a Jentland norvég gőzös vett fel és szállított partra.

Páris bombázásának hatása Londonban

Londonból jelenti a Havas-iroda: Páris bombázása Londonban nagy elkészerevészt és undort keltett. Ez az érzés annál erősebb, mert a németek azt állították, hogy csak repülőtereket és katonai tárgyakat bombáztak, holott a bombák a városra estek és polgári személyeket öltek meg. Az angolok német városok bombázásával kívánják válaszolni. Ezt a rembolást a németeknek meg kell fizetniük — mondják Londonban. Sem a német ipari központokat, sem pedig a műiercékekkel rendelkező helyeket nem szabad kímélni. (A. A.)

A Stefani-iroda járisi jelentése szerint a párisi katonai célpontok első bombázása az egész országban a legmélyebb benyomást keltett. A lapok egész hasábjait szentelnek az eseménynek, arról azonban nem tesznek említést, hogy a német bombák hova estek. A lapok ismételtten figyelmébe ajánlják a lakosságnak, hogy a légi riadó jelére azonnal vonuljon az óvóhelyekre.

A FRANCIA SAJTÓ PARIS BOMBÁZÁSARÓL

Párisból jelenti az Avala: A francia főváros bombázása az egész világon élénk visszahatást keltett. A lapok szerint nem lehet azt állítani, hogy a bombák véletlenül hullottak Párisra, mert a német bombázók egymást követő hullámokban repültek a város fölé és dobálták le bombáikat. Ez a bombázás — írja a párisi sajtó — teljes elentétben van azokkal a kötelezettségekkel, amelyeket a hadviselő felek a háboru kitörésekor magukra vállaltak, kijelentve, hogy légi haderejük a polgári lakosságot nem bombázza.

Az Epoque a következőket írja: Páris és környéke tegnap átesett a tüzkereztségen. Nagy magasságban szálló ellenséges repülőkbombát dobáltak több uccára és épületre. Halottak és sebesültek vannak,

köztük számos gyermek. Ha az ellenségnek célja nemzetvédelmünk erejének meggyengítése volt, akkor az eredmény negatív. Ha a cél bizonyos erkölcsi eredmények elérése volt, akkor a polgári lakosság ellen intézett támadás csak fokozta a francia nép elszántságát és bosszúvágyát. Páris lakossága nem lesz pacifista és defetista azért, mert a német bombázók néhány tonna robbanóanyagot dobáltak le. Páris lakossága azt követeli, hogy ezt az üttést könnyörtelenül viszonozzák Berlin, Hamburg, Köln és más német városok irányában.

Az Exceisior szerint a bombázásnak több, mint kétszáz áldozata van. A támadásban több, mint kétszáz német gép vett részt és 1084 bombát dobott le.

A Petit Journal szerint nyomban a légi riadó után ismét helyreállt a rendes közlekedés Párisban.

Ófensége Pávle régensherceg kihallgatáson fogadta Cvetkovics Dragisa miniszterelnököt

Miniszterek tanácskozása

Beográdból jelentik: Ófensége Pávle régensherceg tegnap délben kihallgatáson fogadta Cvetkovics Dragisa miniszterelnököt.

A kihallgatás után Cvetkovics Dragisa miniszterelnök több miniszterrel, így Konstantinovic tárca nélküli és Szmolyan Barisa miniszterrel tárgyalta.

Szmolyan Barisa, dr. Torbar és Kulenovics miniszterek, akik néhány napig távol voltak Beográdtól, tegnap visszatértek.

Budiszávyevics Szrgyan népjóléti miniszter a független demokrata párt vezetője tegnap fogadta Gavrilovic Milan szenátort, a földműves párt elnökét és hosszabb ideig tárgyalta vele.

***

Rómába érkezett a jugoszláv kereskedelmi delegáció

Rómából jelentik: A jugoszláv kereskedelmi delegáció Pilja külügyi segédminiszter vezetésével tegnap érkezett, hogy ott a Giannini szenátor vezetése alatt álló olasz kereskedelmi delegációval a két állam közötti gazdasági forgalom rendezéséről tárgyaljon. A Rómában kezdődő tanácskozás a jugoszláv-olasz

gazdasági bizottság rendes évi konferenciája. A megbeszéléseket tegnap kezdte meg a Chigi-palotában. A tárgyalások során főleg a kereskedelmi forgalom kibővítésének lehetőségéről fognak tárgyalni, különös tekintettel a két országot legjobban érdeklő kivitelit és behozatali cikkek tekintetében.

A németek Párist, a szövetségesek német repülőtereket bombáztak

Egy bomba az amerikai nagykövetség közelében esett le, de nem robbant fel — A franciák Dunkerquenél még mindig ellenállnak

A németek három hét alatt 1,200.000 hadifoglyot ejtettek nyugaton

Párisból jelenti az Avala: A francia miniszterelnökség kedd este a következő közleményt adta ki:

Ma délután ellenséges repülőgépek bombatámadást intéztek a párisi körzet ellen. Több mint ezer, különböző nagyságu bombát dobtak le. Az áldozatok száma 200, köztük 45 halott.

NÉMET JELENTÉS

A német távirati iroda jelenti, hogy a német légi haderő hétfőn erős kötelékekkel támadást intézett a francia haderő párisi és páris-környéki repülőterei és berendezései ellen. Erős, meglepetésszerű rajtaütéssel hamarosan sikerült az ellenséges légvédelmet kikapcsolni és összpontosított magassági és mély támadásokkal elpusztítani a berendezéseket, a nekifutókat, valamint a földön álló sok repülőgépet. Sok helyen tűz ütött ki és robbanások történtek. A légi harcok során német részről 70 ellenséges repülőgépet lőttek le. Öt német gép eltűnt.

BULLITT ÉLETVESZÉLYBEN

A Reuter-iroda jelenti, hogy William Bullitt, az Egyesült Államok párisi nagykövete a Páris ellen irányuló légi támadás alkalmából kevés életét veszítette. Egy légi bomba ugyanis két mé-

ternyire a nagykövettől esett le, de nem robbant fel. Roosevelt elnök távbeszélőn személyesen lépett érintkezésbe a nagykövettel a támadás után, hogy tőle kapjon az esetről jelentést. Bullitt ezt mondotta Rooseveltnek: »Isten velem van«. A nagykövet elbeszélése szerint a bomba áttűtött annak a teremnek a mennyezetét, ahol villásreggelizett. Hozzátette Bullitt, hogy a bomba becsapódása után a vendégek más helyre mentek és befejezték étkezésüket. Az épület, ahol ez történt, nem az Egyesült Államok nagykövetsége volt.

A Havas-iroda jelentése szerint Bullitt nagykövet Lorrain-Eynack francia miniszterrel villásreggelizett. A miniszter és a nagykövet kifejtette, hogy csak a gondviselésnek köszönhetik megmenekülésüket.

LÉGI RIADÓ FRANCIAORSZÁGBAN

A Havas-iroda jelentése szerint Franciaország nyugati részében hétfőn délután légi riadót rendeltek el. Embélyesreméltó zavaró események nem voltak.

A Reuter-iroda jelenti, hogy kedden alkonyatkor ellenséges repülőgép közeledett Anglia délkelti partjai felé. A brit vadászgépek azonnal üldözésére siettek. Légi riadó nem volt.

Az angol repülők németországi tevékenysége

Londonból jelenti az Avala: A Reuter-iroda közlése szerint az angol repülők az elmúlt éjjel németországi vasúti berendezéseket bombáztak. A bombák több vasúti szerelvényt eltaláltak és benzintartályokat robbantottak fel. Az angol repülők ezenkívül a Rotterdam közelében levő Deventer-Wessel repülőgépszint is bombázták.

Aachen közelében az angol repülők támadást intéztek egy harciskocsioszlop ellen.

A FRANCIA LÉGÜGYI MINISZTERIUM JELENTÉSE

Párisból jelenti az Avala: A francia légügyi minisztérium hétfőn este a következő jelentést adta ki:

A flandriai visszavonulás

A német távirati iroda közli: A kedd reggeli lapok is szembefordulnak azzal az angol és francia beállítással, mintha a franciák és angolok flandriai súlyos vereségénél sikeres visszavonulásról lehetne szó. A Völkischer Beobachter utal egy francia hírszolgálati irodának a június 3-i francia hadije-

lentéshez fűzött következő megjegyzésére: »A csoda megkezdődött, a flandriai visszavonulás győzelmé fejlődik.« A csoda tehát megkezdődött — írja a Völkischer Beobachter — anélkül, hogy észrevettük volna. Mi csupán Franciaország és Anglia legjobb haderőinek vereségét láttuk, valamint

Belgium megadását, a csaforna partjának megszállását, a foglyok óriási számát, felmérhetetlen zsákmányt és menekülést, amely részleteiben kiegészítette a katasztrófa képét.

AMERIKA 250 UJABB REPÜLŐGÉPET KÜLDÖTT FRANCIAORSZÁGNAK

A Reuter-iroda newyorki jelentése szerint 250 Amerikában készült repülőgépet utnak indítottak Franciaországba. A háború kitörése óta ez a legnagyobb repülőgépszállítmány, amelyet a szövetségeseknek küldtek. (A. A.)

ANGOL HADIHAJÓK ÉS NÉMET TŰZÉRSÉG HARCA

A Stefani-iroda jelenti a norvég határhoz: Angol hadihajók benyomultak a Rammer-Fjordba és harcban álltak a Mø városát védelmező német tüzérséggel.

ANGOL JELENTÉS A FLANDRIAI HADMŰVELETEKRŐL

Londonból jelenti: A tengernagy-i hivatal összefoglaló jelentést adott ki a flandriai csapatok elszállításával kapcsolatban végrehajtott tengeri hadműveletekről. A jelentés megállapítja, hogy az ellenséges repülők csaknem szakadatlan támadásokkal zavarták meg a csapatok hajószállítását és az ellenséges tüzérség is egyre fokozottabb mértékben avatkozott be a harcba. Az elszállítás csak a szövetségesek szoros együttműködése és elszántsága tette lehetővé. Angol részről több rombolóraj és igen sok kisebb hadihajó vett részt a műveletekben. Sok francia hadihajó és kereskedelmi gőzös is nagy szerepet játszott. A legkülönbözőbb típusú vízi járművek, fedélzetükön önként ajánlott vezetőikkel és legénységgel éjjel-nappal fáradszóról dolgoztak, jóllehet a körülmények rendkívül veszélye-

sek voltak. Valamennyien felbecsülhetetlen szolgálatokat tettek és sok ezer emberélet megmentését segítették elő.

A SZÖVETSÉGESEK DUNKERQUENÉL MÉG MINDIG ELLENÁLLNAK

Párisból jelenti az Avala: Dunkerque védelmének hősi eposza tovább tart. — ezekkel a szavakkal jellemezték francia mértékadó körökben hétfőn este a Dunkerque körüli helyzetet. A szövetséges csapatok a husznapos bombázás után még mindig elkeseredetten ellenállnak a túlerőben levő ellenségnek.

Az élelmet és hadianyagot a tenger felől kapják. A hétfői nap folyamán a szövetségesek nem csupán visszaverték a német támadásokat, de ellentámadásba mentek át, Dunkerque környéke még mindig víz alatt áll.

OLASZ JELENTÉS A SZÖVETSÉGESEK VESZTESÉGÉRŐL

Az Avala közli a Stefani-iroda közléseivel kapcsolatban a jelentését »Valahonnan a Raina mellől«. A tudósító illetékes helyről úgy értesít, hogy a szövetséges csapatok Dunkerquenél történt behajózása során mintegy negyvenezer szövetséges katona lelte halálát a La Manche-csatornában. Ezek a veszteségek arra indították a szövetséges főparancsnokságot, hogy siettesse a csapatok behajózását, amit a német bombázók hatásosan zavarnak.

ELSÜLLYEDT ANGOL HADIHAJÓK

Londonból jelenti az Avala: A tengernagy-i hivatal közli, hogy a Bazil, Smickett és Avant torpedórombókat elsüllyesztették. Ezenkívül 24 kisebb hadihajó is elsüllyedt.

Az Avant torpedórombóját a német repülők bombái süllyesztették el. A legénység 8 tagja életét veszítette, husz pedig megsebesült.

Németország hadicéljai

Berlinből jelenti az Avala: A német távirati iroda közli:

Az elmúlt 24 órában Angliában és Franciaországban élénken foglalkoztak azzal a kérdéssel, mit tesz Németország a dunkerquei harcok befejezése után. Mértékadó katonai helyről ezzel kapcsolatban közleményt bocsátottak a német távirati iroda rendelkezésére. A közlemény hangsúlyozza, hogy Németország a szövetségesek által rákényszerített háborút a teljes győzelemig folytatja. Feltűnő, hogy az ellenséges propaganda még mindig a német vezetőség várható szándékaival foglalkozik és egyetlen vigasztaló szót sem talál arra, mit tesznek a szövetségesek a maguk részéről a helyzet megmentésére és a Franciaországba betört németek megsemmisítésére. A háromhetes nyugati offenzíva eredménye összesen 1,200.000 fogoly, mégpedig 400.000 holland, 500.000 belga és 300.000 francia. A Dunkerquenél tanúsított szívós ellenállás nem változtatja meg a nyugati német offenzíva első szakaszában eddig elért eredményen.

Junius 15-én,
szombaton este
a Daloskörben

„Egy kis tévedés” Jancsuskó Gábor operettje

Gibraltár, a Földközi-tenger kulcsa

1. A Földközi-tenger — hata'mas kiterjedése ellenére is — alapjában nem más mint beltenger. Az óceánokhoz két kivezető útja van: az egyik a jelentősebb és a természetes kivezető út: Gibraltár, a másik, amely csak a Portsaid mellett vezető földszáv átvágása óta teremtődött meg: Suez. Van még egy kulcsa a Földközi-tengernek: a Fekete-tengerhez vezető Dardanellák, ennek jelentősége azonban tulajdonképpen másodrangú, hiszen a Fekete-tenger még sokkal inkább beltenger.

Gibraltár, Suez, a Dardanellák: természetes, hogy az évszázadok folyamán sok vita, sok küzdelem és sok kiütemelt vér kísérte az ezekért folyó vetélkedést.

2. Gibraltár legelső sorban azoknak a hata'maknak a szempontjából lényeges, amelyeknek partjait egyformán mossa a Földközi-tenger és az Atlanti-óceán. Két ilyen hatalom van:

Franciaország és Spanyolország.

Mindkettő számára döntő jelentőségűvé válhat az, hogy a két tengerparton állomásozó flotta egyesülésének semmi se álljon útjában. Tehát Gibraltár ne kerüljön egy harmadik hatalom kezébe. Ebből a szempontból érthető, hogy a történelem folyamán franciák és spanyolok rendszerint szövetségeseikként léptek fel olyankor, amikor Gibraltár birtokáról volt szó. Ez a szövetség 1704 óta is ismételtelen jelentkezett, tehát azóta, hogy Anglia megvetette lábát a gibraltári sziklacsucson.

3. A gibraltári átjáró 65—70 km. hosszú, szélessége pedig a legkeskenyebb helyen 14 km. A partmenti szegélyektől eltekintve, a tenger mélysége 300 és 1000 méter mélység között ingadozik.

Hatalmas, 420 méter magas szikla tetején épült Gibraltár erődje. A lejtő meredek, tehát az erődítés magasabbnak látszik, mint amilyen a valóságban. És bár területileg a szorosnak lényegesen nagyobb része spanyol birtok, stratégiai jelentőség szempontjából kétségtelen, hogy

Anglia uralkodik Európa és Afrika találkozásának ezen a pontján.

Anglia ismételtelen megkísérelte, hogy megvesse lábát a szoros másik oldalán, Marokkóban is. Ez csak részben sikerült — Tanger. Marokkó főikötője környékével együtt nemzetközi ellenőrzés alatt áll, — de ez a részleges siker a kulcsot mégis az angolok kezébe adta.

Gibraltár mögött kezdődik a spanyol terület. De nem közvetlenül. Az angol és spanyol felségjogok alá tartozó részek között hatszáz méter széles semleges zóna terül el. Ezt a zónát éjszakára vaskerítéssel zárják el. Így meg ez már évszázadok óta.

4. A lakosság számát tekintve, Gibraltár igazán nem jelentős település. A legutolsó népszámlálás szerint tizenhatezer ember lakott a város falai között, a garnizónok létszámát nem számítva. Érdekes azonban, hogy a lakosság száma nem nő.

Száz évvel ezelőtt ugyanennyi volt Gibraltár lakossága.

Közigazgatás élén angol táborszereplők áll, a város erődjellegét ez is erősen hangsúlyozza. Kereskedelmileg Gibraltár sohasem játszott különösebb szerepet. A dohánykereskedelemben volt bizonyos jelentősége, niabban ez is esőkkendőben van. Angliában még leginkább éghajlata miatt emlegetik, mert kiegyensúlyozott, szélsőségektől mentes klímája miatt gyakran ideköltöznek a nyugalomba vonuló angol tisztviselők.

5. Stratégiai szempontból Gibraltárnak az a főerősége, hogy észak felé, tehát a szárazföld irányában csaknem függőlegesen meredek a sziklafal. Erről az oldalról kilátástalan minden támadás. De a keleti oldal, amely a Földközi tenger felé néz, szintén nagyon meredek.

Nyugat felől látszik az erőd a legkönnyebben megközelíthetőnek.

Gibraltárnak van egy másik, egyáltalában nem stratégiai különössége. Ez az egyetlen hely Európában, ahol tömegesen élnek a májmos. Alighanem Afrikából kerültek ide és ha az emberek nem vigyáznának rájuk, akkor már alighanem rég elpusztultak volna. Azonban vigyáznak. Annál is inkább, mert egy régi legenda szerint, amíg májmos tanyáznak a sziklák között, addig angol kézben marad Gibraltár.

6. 1704 augusztus elsején jelent meg az angol flotta Gibraltár előtt. A várat egy öreg spanyol tábornok védte. Helyőrsége 80 emberből állt. Igaz, hogy 120 ágyúja volt, de emberei közül sokkal kevesebben értettek az ágyúk kezeléséhez. A helyzet reménytelennek látszott. A hajók ágyútűzének védelmében 1800 angol katonára partraszállt és közben szörnyű ágyútűzzel árasztották el az erődöt. A spanyolok fegyverszüneti tárgyalásokat ajánlottak és sikerült is szabad elvonulást biztosítaniok maguknak. Augusztus 5-én szállták meg Gibraltárt az egyesült angol-holland csapatok.

Az utrechti béke a várat végleg Angliának adta. Sok harc következett ezután. Egy alkalommal, 1779-ben

három és fél évig ostromolta a várat a francia-spanyol hadsereg.

Az ostrom megtört az angol ágyúkon és a meredek sziklákön.

7. Gazdasági tekintetben Gibraltár igazi jelentősége csak 1869 óta mutatkozik, amikor megnyílt a Szezi csatorna. Ettől kezdve megteremtődött a régi álom az Indiába vezető rövid tengeri útról. Gibraltár és Suez birtokában az angol hajók lényegesen rövidebb idő alatt jutottak el céljukhoz a Földközi-tengeren keresztül, mint azelőtt. Persze

ez az út csak akkor használható, ha a Földközi tengeren teljes a nyugalom!

8. A világháború során kiderült, hogy Gibraltárt a hajók elől el lehet zárni.

a tengeralattjárók elől azonban annál kevésbé.

1915 tavaszán például az egyik német tengeralattjáró átsiklott a gibraltári szoroson, utközben megtámadott egy angol torpedórombót és végül megérkezett Kotorba. Később még több más német buvárhajó is megtette ezt az utat, aminek két magyarázata is volt. Az egyik az, hogy a tenger — mint említettük — meglehetősen mély és az ellenőrzés ilyenformán nehézségekbe ütközött, a másik azonban az:

senki sem gondolt arra, hogy a buvárhajók ilyen hosszú utra vállalkozhassanak.

Érdekes, hogy a fegyverszünet életbelépésének előestéjén Gibraltár előtt zajlott le a világháború utolsó tengeri eseménye: a tizenhatezer tonnás Britannia nevű angol csatahajót torpedózta itt meg egy német tengeralattjáró.

9. Ez volt tegnap. Azóta nagy viták folytak, hogy vajon a haditechnika haladásával szemben nem esőkkendő-e a sziklaerőd jelentősége.

Gibraltárnak nincs repülőtere.

A védekezést alighanem ez is erősen befolyásolja. Nem is szóva arról, hogy kérdéses: vajon a nem túlságosan ellenállóképes mészkből álló falak a nehéz bombatámadásokkal szemben miként viselkednének.

Az angol szakértők szerint Gibraltár ma éppolyan ellenállóképes, mint amilyennek a XVIII. században mutatkozott a francia és spanyol flottákkal szemben.

Ez az a vita, amelyet az íróasztal mellett nem lehet eldönteni.

Kemény István.

ANGOL VÉLEMÉNY SZERINT A LEVEGŐ LESZ A FŐHADSZINTÉR

Vajjon ha a lég lesz a főhadszintér, S a gépmadarat szánják főadutnak, A szárazföldi katonák s polgárok Ez által végre levegőhöz jutnak? Vagy azt jelentí tán e hír, hogy nem

Komoly hadszintér most se al, se fő, Mert mind a frázis, mely elpuffog fíten.

Nem más, mint pusztá, üres levegő?

FANYAR TÓBIÁS

HALLÓ!

A belga nemzeti bank aranytartálékát, mintegy 25 milliárd frankot, a visszavonuló angol csapatok Londonba szállították.

A svédországi Jemtandnál egy német repülőgép kényszerleszállást végzett. A norvég határ közelében kényszerleszállást végzett repülőgép személyzetét internálták a svédek.

A német élelmezési minisztérium engedélyével a vendéglők étlapjait kibővítették. A zöld főzelékek és saláták nagyobb mérvű feldolgozását és fátalását engedték meg arra az időre, amíg ezekből elegendő mennyiség kerül a piacokra. Augusztus 30-ig minden étteremben az eddigi kétféle főzelék helyett négy félt lehet kiszolgálni. Ezenkívül megengedték azt is, hogy egy hal étel helyett kettő szerepeljen az étlapon.

Az észt külügyminiszter rádióbeszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Szovjetország minden tekintetben figyelembe vette Észtország érdekeit. Legújabbán elhatározta, hogy kiüriti észt szárazföldön lerő összes támaszpontjait, kivéve Beltiskit.

A Finnországban harcolt dán önkéntes osztag tagjai közül négyszázan Stockholmon keresztül visszatértek Dániába. Finnországban 150 volt dán önkéntes maradt, akik ott telepednek le.

Az angol munkaügyi minisztérium az országos szolgálattal együtt felülvizsgálta az egész brit gyáripart. Londonban bizonyosra veszik, hogy a tapasztalatok alapján pontosan megállapíthatják a brit gyárak teljesítő képességét, ami sok tekintetben hozzájárulhat a háborús termelés fokozásához.

Newyork és New Jersey amerikai szövetséges államok kormányzói rendeletet adtak ki, hogy a két állam minden fegyvergyárat és fegyverkereskedését őrizze. Newyork állam kormányzója kijelentette, hogy ezt az intézkedést nem Washington rendeletére hozták, hanem azért, mert okosnak tartották ilyen intézkedéssel minden esetleges kellemetlen incidensnek elejét venni.

Petain tábornagy, a francia kormány miniszterelnökhelyettese Doctrine hadfelszerelési miniszterrel együtt végigjárt több párisi gyárat, amelyek a honvédelem céljaira dolgoznak.

Vosforei svéd pénzügyminiszter a szocialista párt kilencedik kongresszusán bejelentette, hogy Svédországnak új kölcsönöket kell felvenni, hogy fedezhesse az állami kiadásokat, amelyek egymilliárd svéd koronát tesznek ki.

A japán Pacifik társaság diszecsoráján Arita külügyminiszter beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy ma már általánosan elismerik, hogy Japán kontinentális politikája szoros összefüggésben van csendes-óceáni politikájával. Arita hangsúlyozta, hogy Japán külpolitikája azon a szilárd meggyőződésen nyugszik, hogy egyike a távolkeleti erőke. Tekintve, hogy Japán viszonya a Dél-tenger, különösen pedig Holland-India irányában oszthatatlan, így nem lehet közömbös reá nére a Holland-Indiaiban bekövetkező változás.

Kopenhágából rövidesen dán küldöttség utazik Moszkvába, hogy a dán-szovjetorszag kereskedelmi szerződés megkötéséről tárgyaljon.

Be a szövetségbe!

Biztató kitalásokkal folytatja jótékony szervező munkáját a noviszádi Házépítő és Önszegélyező Szövetség

A noviszádi árvíz pusztításakor rombadőlt házak felepitése ügyében eddig — sajnos — vajmi kevés intézkedés történt. Az eddig kiosztott segélyek csupán az árvízkarosultak pillanatnyi megsegítését szolgáltatták, az összeomlott házak felepitéséhez sokkal nagyobb összegek, sokkal jelentősebb támogatás szükséges. Az ügyvezető gyorssegély gyűjtések és mozgalmak mellett Noviszádon mint ismeretes megalakult a Házépítő és Önszegélyező Szövetség, amely a rászorulóknak maradandóbb megsegítését és támogatását tűzte ki célul, s

politikától mentes, országos jellegű gazdasági szervezkedése a jugoszláviai magyarságnak.

A Szövetség nem haszonra dolgozik, jutalékot, kamatot, nem szed, vezetői, tagjai fizetést nem élveznek.

A SZÖVETKEZET EGYETLEN CÉLJA: A SEGÍTÉS

Az új alakulat néhány héttel ezelőtt vidéken is megkezdte a szervezkedést, s ezzel párhuzamosan a noviszádi központból is kiküldöttek járták a vidéket, ismertették a Szövetség célkitűzéseit, s együttműködésre kérték fel a vidéki magyar egyesületeket, s a magánosokat is. A szervezkedésnek ez a módja, a nemzetközi helyzet miatt egyelőre szünetel, de azért a Szövetséget természetesen zavartalanul folytatja jóváhagyott alapszabályainak megfelelő munkáját. Már az eddigi eredmények alapján is megállapítható, hogy

a jugoszláviai magyarság nagy megértéssel fogadta a Szövetséget célkitűzéseit, s önfeláldozóan támogatja is az önzetlen, jótékony munkálkodást.

Ezt igazolja a számos jelentkezés és anyagi hozzájárulás, az ország minden részéből. A Szövetséget igazgatósága eredeti elgondolásának megfelelően az alábbiakban hírlapilag nyújtja az eddig beérkezett részjegyzéseket és a betétekről szóló kimutatást.

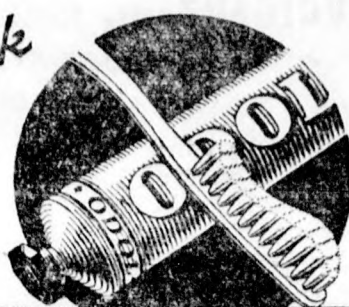
Krämer Testvérek cég, Noviszád 60.000, Dr. Nagy Iván ügyvéd, Noviszád 5000, Tolnay János nyug. tanár, Noviszád 1000, Dr. Koráni Elemer rókusí plébános, Noviszád 2.000, Nagy Győző kereskedő, Noviszád 1.000, Blazsek József kereskedő, Noviszád 2000, Andree Dezső hírlapíró, Noviszád 5000, ing, Szőke Kálmán gyáros, Noviszád 7.500, Szőke Károly gyáros, Noviszád 5000, Barta Vilmos kereskedő Noviszád 2000, Dr. Wagner Károly ügyvéd, Noviszád 2000, Michels Gyula gyógyszerész, Noviszád 5000, Paszthy Sándor főgász, Noviszád 1000, Dr. Kerényi István, orvos, Noviszád 1000, Hainiss Gyula gyógyszerész, Noviszád 1000, ing, Dukavics István, Noviszád 3000, Rösner Kornél mag. hivatalnok, Noviszád 500, Takács István tanár, Noviszád 200, Dr. Trischler Aladár, Noviszád 2000, Abraham János, kereskedő, Noviszád 100, Bauer Kornél hivatalnok, Noviszád 200, Bauer Ottó, hivatalnok, Noviszád 100, Agoston Sándor református püspök, Feketics 1000, ifj. Czervesz Antal Noviszád 2000, Vermes Gyula, Noviszád 1000, H. B. V. Antal, Noviszád 1000, Dudás István, Noviszád 100, Fehér Sándor asztalos, Noviszád 200, Beck Károly, asztalos, Noviszád 200, Fehér György kereskedő, Noviszád 500, Rédl Mihály kiskapuzó, Noviszád 200, Dr. Fernbach Péter földbirtokos, Szombor 1000, özv. Kuthy Lajosné, Szentá 100, Spiller Lőrinc, Noviszád 1000, Wil-

li János kereskedő, Noviszád 1000, ifj. Martin Róbert mészáros, Noviszád 2000, Schick Henrik kendergyáros, Deszpot-szvetiván 1000, Dr. Schultész Ferenc ügyvéd, Noviszád 1000, Paszt Ernő, Noviszád 2000, Brittig József mészáros, Noviszád 2000, Girtcz János pék, Noviszád 1000, Gausz Győző, Noviszád 2000, Diener Gyula hivatalnok, Noviszád 1000, Truppel Béla, kereskedő, Noviszád 4000, Bubenheimer Jakab, Torza 500, Romai Katolikus Legényegylet, Szombor 100, Kovács Ferenc, Mól-Gunaras 100, Romai Katolikus Hitközség, Budiszava 100, Gerner Ferenc, Szombor 100, Orschelbacher Ede, Szombor 1000, Haag Aladár gyógyszerész, Alibunár 500, Sz. Szőcs Lajos, Szubotica 100, Rudics Kalmáné, Szubotica 100, id. Deák András, Szubotica 100, Hábermüllerné Inotay Erzsébet, Zagreb 100, Angeli Gizi, Zagreb 100, Fekete György, Zagreb 100, Riesz József, Odzsa 500, Krausz Ferenc, Odzsa 500, ifj. Rausch Ede, Odzsa 500, Dr. János Károly, Odzsa 200, Dr. Willmann Mátyás, Odzsa 300, Ertl István, Odzsa 200, Beck Antal, Odzsa 500, ing, Ertl Ferenc, Odzsa 1000, Dr. Rausch Alfréd ügyvéd, Odzsa 1000, ifj. Vojnich Gyula, földbirtokos, Szubotica 10.000, Dr. Strelitzky Dénes ügyvéd, Szubotica 1100, Dr. Kremptich Dániel Szubotica 1100, Törley Balint, Szubotica 1600, Szűcs József, Szubotica 200, Zemlyoradnicska zadruha, Szubotica 1000, Svinjogojzka zadruha, Szubotica 500, Goszpodarszka stednya i kred. zadruha, Szubotica 500, Karácsony Imre, Sztáribecse 500, Urbán Oszkár, Noviszád 2000, Fehér István kereskedő, Noviszád 400, Bata Antal, Nadriyan 100, Bábinszky Gergely Nadriyan 100, Sarnyay Sándor, Nadriyan 100, Dorosz o. község lakosainak adományozása 9.100, Akcio Katolika gyűjtése, Szentá 13.500, Barth Dominik, Noviszád 5000, Stoliz Henrik cég munkásai, Kula 1.900, Anyák Egyesülete, Bácskopetrovszelo 1000, Angeli András gyűjtése, Zagreb 65, Dr. Vörös Imre orvos, Szombor 100, Bene Jolán, Noviszád 1000, Wagner Jakab, Károly, Péter, Noviszád 1500, Belteri Katolikus Kör, Noviszád 10.000, Zadruha za stednyu, Dorosz o. 1000, Molnar Péter, Noviszád 50, Belák Mátyás 20, Kovács Dezső, Kula 50, Vanesik Ferenc, Noviszád 200, Agoston Miklos, Noviszád 100, Takács Andrásné, Bácskopetrovszelo 50, Saagi Viktor patikus, Bácsmonostor 300, Ördög Boldizsár gyűjtése, Sztáribecse 815, Barna András és neje gyűjtése, Sztáribecse 1940, Schneider Jolán és Rózsa, Szubotica 100, Pavlakovics Vendel, Kula 500, Gulyás Károly, Budiszava 300, Zagrebi magyar egyetemisták gyűjtése 2750, Bergel Pál Csurug 100, Viletti Lajos, Noviszád 300, Wassner Béla, Oszijek 500, Jankovics Pálné, Noviszád 100, Bogdan Márkó, Zagreb 100, Sztrinkovits Ilonka, Zornatica 10, id. Misinszki Józsefné, Zornatica 10, ifj. Misinszki Józsefné, Zornatica 10, Juhasz Gáspárné, Zornatica 15, Bucella Gergelyné, Zornatica 10, Sándor Julianna, Zornatica 20, Jäger Sándor, Zornatica 10, Fodor Lajosné 10, Hegyellai Lajosné 10, Bukmann Józsefné 10, Kiss Lajosné, Zornatica 1000, Kiss Lajos, Zornatica 500, Horváth Zoltán, Deronya 100, Balazs Béla, Elemir 1000, Szalai Imre, Krusevce 115, Tomka György D. Lendava 50, Kohan Aladár, Szubotica 50, Csabai Dezső, Szubotica 200, Szép Károly, Paesir 10, Riesz Jánosné, Noviszád 1000, Biró Sándorné és Pinczel Istvánné gyűjtése Szoborán 2339,50, Kernás Mihály, Dudás Béla, Sebestyén M. gyűjtése Solyvas 1684,50, Gubi Ferenc, Martonos 100, Kovács Mihály gyűjtése Odzsa 620, Lázár József, Pintér András, Balázs Orbán, Ban Karlovac 50, Szekeres Mihály, Debeljaca 100, Subert Ignác, Paesir 25

(Folytatjuk)

A szép fogakat megcsodálják

tehát ápolja fogait állandóan az ideális fogtisztítószerrel az ODOL fogpéppel.

Rablógyilkosság Karanácon

A betörők levágták a fejhallgatóval rádiózó özvegy fejét és kirabolták a lakást

Karanácon jelentik: Vasárnapra virradó éjjel borzalmas rablógyilkosság történt Karanácon. Ismeretlen tettesek a szó-szoros értelmében levágták Boli Mária 54 éves özvegyasszony fejét és kifosztották a lakását. A gyilkosságra kora reggel lettek figyelmesek. Özvegy Boliné szolgálja, mint rendesen, szombaton este is az istállóban tért nyugovóra. Reggel, amikor ki akart menni az udvarra, megdöbbenve állapította meg, hogy az éj folyamán valaki rázárta az ajtót. Kétségbeesetten dörömbölni kezdett, a zajra figyelmesek lettek a szomszédok és kiszabadították. Azonnal az özvegy keresésére indultak, kiáltásukra azonban nem kaptak választ. Tekintetük egyszerre a hátsó szoba ablakára esett és szörnyű gyanu ébredt bennük:

az ablak előtti vasrács ugyanis lefűrészelve az ablak alatt állt és az ablak tárva-nyitva volt.

Értesítették a hatóságot, bizottság szállt ki a helyszínre és behatoltak a szobába. Az ablaknak háttal, rádiója előtt egy székből találták özvegy Boli Mária holttestét.

levágtott fején még rajta volt a hallgató kagylója.

A rablógyilkosok borzalmas módon végeztek a szerencsétlen asszonnyal. A gyilkosság, a vizsgálat megállapításai szerint, a késő esti órákban történt. Boli Mária valószínűleg nyitott ablaknál rádiózott

a fülére tett hallgatótól nem

ballotta, hogy gyilkosai lefűrészelik a rácsot az ablakról és belépnek a szobába.

A rajtaütés váratlanul érte, mozdulni sem bírt, amikor két helyen életveszélyesen megszurtták, majd a fejét levágták a tettesek. A gyilkosok nyugodtan dolgozhattak. Késő éjjel amugy sem szokott senki járni Karanáca utcáin, szombaton éjjel ezenkívül az eső is esett s így nem kellett tartaniok, hogy valaki megzavarja őket iszonyu munkájukban.

Hogy a gyilkosok mit vittek el a lakásból, pontosan még nem sikerült megállapítani, az értéktárgyakon és egyéb értékes holmin kívül azonban hiányzott a felfeszített szekrényekből

a 70—80.000 dinár,

amit Boliné a napokban eladott knezevici-vinogradi földjeiért kapott, valamint eddigi megtakarított pénze is. A hatóságok felleveése szerint a gyilkosságot csakis a helyzettel ismerős egyének követhették el. Tegnap hajnalban a tejesarnokba igyekvők megtalálták a lemészárolt özvegy új, fekete bőrkesztyűjét, amit a gyilkosok menekülés közben elvesztettek

A rendőrség széleskörű nyomozást indított, remélik, hogy a tettesek már a közeli napokban kézre kerülnek. Nem tartják kizártnak, hogy a gyilkosságot ugyanazok követték el, akik 1933-ban kirabolták Kohn Dávid kereskedőt.

Junius 8-ig lehet jelentkezni a budapesti kirándulásra

A június 12.—19. között megtartandó budapesti kirándulásra június 8-ig lehet még jelentkezni. Azok azonban akik most jelentkeznek, valamivel kevesebbet fizetnek. Az utólagosan jelentkezők Beogradtól és Budapestig meg vissza harmadosztályon 290 dinárt, másodosztályon 390 dinárt fizetnek, azok, akik Noviszádtól utaznak Budapestre meg vissza, harmadosztályon 260, másodosztályon pedig 355 dinárt fizetnek. A belügyminisztérium engedélye alapján a társas kiránduláson résztvevők kollektív utlevéllel utaznak. Ezért a nem beogradí és nem noviszádi résztvevők az illetékes rendőr (foszolgabírói) hatóságnál fényképpel ellátott kérvényt adnak be, hogy részt vehetnek az utazáson. Ugyanakkor két fényképpel ellátott jelentkezési lapot töltsenek ki a jelentkezési helyeken, a Putnik vagy Fruska Gora irodákban. A noviszádi és beogradí jelentkezőknek nem kell külön rendőrségi engedély, mert ezt a Putnik beszerzi. Ezek csak há-

rom fényképpel jelentkezzenek akár a Reggeli Újság kiadói hivatalában, akár a Putnik beogradí, vagy noviszádi irodájában.

Adóbizonyságot nem kell beszerezni senkinek, mert akik a különvonalon akár kollektív, akár egyéni utlevéllel utaznak, úgy a kollektív, mint az egyéni utlevelet adóbizonyságot nélkül megkapják. A fenti összeg kivül mindenkinek még ötven dinárt kell fizetnie a vizumért. Ezt a jelentkezés alkalmával rögtön ki kell fizetni mindenkinek. A rendőrségi engedélyért járó illetéket a jelentkezők maguk fizetik.

A 18—50 év közötti férfiaknak először az illető katonai kerületi parancsnokság engedélyét kell beszerezniük, hogy külföldre utazhatnak. A rendőrhatalóság csak a katonai kerületi parancsnokság engedélyének bemutatása ellenében adhatja ki a bizonyítványt, hogy engedélyezi az illető utazását a különvonalattal Magyarországra.

Városházát, iskolát, vásárcsarnokot épít és uccákat kövez ki Petrovgrad városa a 15 milliós kölcsönből

Petrovgradról jelentik: Beszámoltunk már arról, hogy Petrovgrad 15 millió dináros kölcsönt vesz fel az Állami Jelzálogbanktól. A városi képviselőtestületnek ezt a határozatát az illetékes felsőbb hatóságok is jóváhagyták és a pénzügyi vezérigazgatósága is hozzájárult a kölcsön folyósításához, úgy hogy

most már csak a formaságok elintézése van hátra.

A 15 millió dináros kölcsön tulajdonképpen két külön kölcsön. Az egyik két és fél millió dinár végösszeggel 6,5 százalékkal kamatozik, a másik nagyobb részét 7 százalékos kamatot fizet a város. A két és fél millió dinárt a város azért kapja meg olcsóbban, mert ezen a pénzen

megvásárolja az Állami Jelzálogbank tulajdonát képező volt Terzin-féle téglagyárat,

amelyen a bank nem tud másképp tudni. A kölcsön másik részét főleg építkezésekre fordítják. A Jelzálogbank a kölcsönt két részletben fizeti ki. A szerződés aláírásakor rögtön kintal 10 millió dinárt, a többi pedig 1941 január elsején folyósítja. Mindaddig amíg a pénz felhasználásra kerül, a pénzt a Jelzálogbank kezeli hat százalékos kamatozással, úgy hogy a város a felvételtől a kölcsön felhasználásáig csupán egy százalék kamatot fizet.

A kölcsön felvételével kapcsolatosan Cvetkov Milorád városelnök fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott: előttük a milliós összeg felhasználásáról. Nyilatkozatát azal kezdte, hogy már amikor a városelnöki hivatal részletes programot adott, akkor is kijelentette, hogy

programját csak úgy tudja megvalósítani, hogy ha a város nagyobb kölcsönt vesz fel.

A képviselőtestület már akkor elvben hozzájárult a kölcsön felvételéhez. A város eddig azért nem kaphatott kölcsönt, mert költségvetése sohasem volt reális. Most azonban sikerült reális költségvetést összeállítani, amelyről a bank szakértői is meggyőződtek, úgy hogy a kölcsön folyósításának nem volt akadály. Cvetkov Milorád városelnöke ezután hozzátette, hogy a kölcsönt olyan befektetésekre fordítják, amelyek önmaguktól amortizálódnak, úgy hogy a kölcsön nem jelent terhet a városnak.

Arra a kérdésre, hogy a város mire használja fel a milliós összeget, a városelnök részletesen vázolta tervét. Elsősorban kifejtette, hogy

egyes uccák kikövezését tervezik,

mert a belváros és a külső utcák közötti közlekedés esős időben szinte lehetetlen. Részletesen felsorolta azokat az utakat, amelyeknek kövezésére sor kerül. De mint mondotta — nem ez a legfontosabb. Rámutatott arra, hogy a városi hivatalok különböző épületekben vannak elhelyezve, miután a városháza túl kicsiny. Ez megdrá-

gítja a közigazgatást, mert egyes épületekért a városnak bért kell fizetnie. Azért tervbevételek

modern, több emeletes központi városháza építését nagy átjáróval.

Az emeleteken helyeznék el az összes városi hivatalokat, a földszinten és átjáróban pedig üzlethelyiségeket létesítenének, amelyek jövedelmet hoznak majd a városnak. A városházi teleknek a hitközségi palotával szomszédos részében a szuterénben mozi, fölötté pedig színháztermet építenének. A központi városháza felépítésével felszabadulna az épület, ahol jelenleg a fogyasztási adóhivatal, városi adóhivatal és pénztár van. Ennek a telken létesül

a modern vásárcsarnok.

Ebből a szempontból még számításba jön a Bega-partnak a gimnázium előtti része vagy az ugynevezett Kleits-telek, ennek megvétele azonban egelőre nincs pénz. A városi múzeumot és könyvtárt a Kis-híd melletti volt óvoda épületben helyezik el és az ősszel már meg is nyílik.

A városháza mellett — folytatja nyilatkozatát Cvetkov Milorád petrovgradi városelnök — szükség van

főbb iskola építésére is.

A Berberszki-telep, az erdőmelék és a III. külkerület lakóainak gyermekei télen csak a legnagyobb nehézségek árán járhatnak el az iskolába. Ezekben a városrészekben feltétlenül iskolaépületeket kell építeni, azonkívül a központi elemi iskola földszinti tantermei sem felelnek meg. Ezeket jövedelmező üzlethelyiségekké alakítják át, az épültre pedig újabb emeletet húznak. Ősszel egyébként felszabadul az állami kereskedelmi akadémia iskolaépülete, mert az iskola a kamarai iskolaépületbe költözik. A felszabaduló épületben helyezik el a leánypolgárit, amely eddig magánépületben volt és így a város ezután is nagy megtakarítást ér el.

A továbbiak során a városelnök még kifejtette, hogy egy-másfél millió dináros költséggel

kibővítik és exporképesé teszik a vágóhidat.

Ez a kiadás a növekvő bevételekből térül meg. A most megvételre kerülő téglagyár üzembehelyezésével szintén növekednek a város jövedelmei, azonkívül a polgárság anyagból is hasznát látja ennek az üzemnek, hogy olcsóbb lesz a téglá, amely Bánátban éppen Petrovgradon a legdrágább. Szó van még a vásártér áthelyezéséről, több nyilvános illemhely építéséről, a trosarínáörházak kitélepítéséről, mert ezek a város fejlődése folytán már belterületen vannak. Végül megemlítette a városelnök, hogy a keskenyvágány vasúti hídat, amely évek óta a keskenyvágány kitélepítése óta használatlanul áll, a Vásártér és a Kraljevics Márkó-utca között helyezik el, úgy hogy a Gradulica és a Dolya városrészek között közvetlen kapcsolatot létesül, ami által a belvárosi utcák teherforgalma is csökken.

Az amerikai haditengerészetet kölcsön kell adni a szövetségeseknek

— írja a „Newyork Herald Tribune“ szerkesztője A jövő év végéig az Egyesült Államoknak egymillió katonája lesz

Newyorkból jelenti a Havas-ügynökség (A. A.): A Newyork Herald Tribune politikai szerkesztője Marc Sullivan azt írja lapjában, hogy az Egyesült Államok eddigi izolációs politikáját lassanként a nem hadviselés állapota váltja fel. A cikkíró a washingtoni hangulatot igyekszik cikke további során ismertetni az európai eseményekkel szemben.

A lap politikai szerkesztője szerint Amerika mindent meg akar tenni a szövetségesek érdekében, sőt még haditengerészetét is kölcsön adhatná, mert az Egyesült Államok haditengerészete professzionális katonákból áll, akik önként léptek a haditengerészet szolgálatába. Amennyiben elérkezne az a pillanat, hogy segíteni kell a szövetségeseken, akkor a haditengerészetet Európába lehetne küldeni, mert Amerikát olyan helyzet elé állíthatják, hogy kénytelen segítséget nyújtani a szövetségeseknek.

Ugyanaz a lap vezércikkében követeli, hogy az Egyesült Államok ne törődjenek jogi skrupulusokkal és fogadják el azt a javaslatot, amely azt követeli, hogy a hadsereg és haditengerészet összes repülőgépeit szállítsák a szövetségeseknek. A lap szerint ez az amerikai nép erkölcsi kötelessége a szövetségesekkel szemben.

Cincinnatiből jelenti a német távirati iroda (A. A.): Johnson az amerikai hadügyminisztérium államtitkára beszédet mondott és ebben kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak minden eshetőségre készen kell lenniök. Johnson szerint azonnal hozzá kell fogni ennek a nagy és nehéz feladatnak a megvalósításához, mert, ami például a repülő csapatokat illeti, ezt a kérdést a legnagyobb erőfeszítések árán sem lehet két évnél rövidebb idő alatt rendezni. Amerika csak akkor lesz abban a helyzetben, hogy nyugodtan szembenézhet minden támadással. Ami a páncélos kocsikat, ágyukat és más hadianyagot illeti, véleménye szerint 1941 végéig annyi anyagot készíthetnek, amennyi egymillió katona részére szükséges. Ebből az egymillió katonából csak 280.000 embert számítnak a rendes hadsereg köteletékébe, Johnson szerint Roosevelt fegyverkezési terve igen szerény. Nem lehet egy nagy hadsereget máról-holnapra felszerelni. Nem lehet nagyobb harc első hat hónapjára szükséges hadianyagot sem biztosítani. Ez a felfegyverkezési terv rendes fegyverkezésre vonatkozik és az ország védelmét szolgálja.

Julius hónapban jelenik meg a leghasznosabb könyv

Kereskedők és Iparosok

ISMERETTÁRA és a mestervizsgák kézikönyve

Szerkesztette

WOLLNER OTTÓ

10 részben, 250 fejezetben:

IPARTÖRVÉNY — JOGI ISMERETEK — MESTERVIZSGÁK — KERESKEDELMELMI JOG — SZÁMTAN — ADÓZÁS — MÉRTAN — ÁBRÁZOLÓ MÉRTAN — KÖNYVITEL — KERESKEDELMELMI LEVELEZÉS.

A vaskos kötet ára 50 dinár

Utánvétellel nem szállítjuk, csak a pénz előzetes beküldése ellenében.

»MINDAZOKNAK, AKIK A KÖNYVET MÁR MEGRENDELTEK, LAPÁRUSAINK UTJÁN KÉZBESÍTIJUK KI ES AZ ÁRA ÁTVÉTELNEL FIZETENDŐ«

Reggeli Ujság

kiadóhivatala

NOVI SAD

Kralja Petra II. 50

Figyelem! A Belvárosi Katolikus Kör Ifjúságának rendezésében
1940. június 8-án, szombat este, fél 9 órai kezdettel: **Bemutató!**

Százhuszas tempó

Vigilátek három felvonásban. — Rendező: Keresztési Sándor

Előadás után tánc reggélis!

Helysarak: 25, 20, 15, 10 és 5 dinár. Előzetesen váltások Abraham könyveskereskedésében.

Balul végződött rablótámadás Szombor közelében

Ki akartak rabolni egy idős özvegyasszonyt

Szomborból jelentik: Tegnap hajnalban vakmerő rablótámadás kísérlet történt Szombor közelében, a Bezdáni uton lévő dobroylyác telepen. A zsidó temető közelében lakó özvegy Csuvardics Jozsefné 67 éves özvegyasszonyhoz kora hajnalban ismeretlen fiatalember kopogtatott be. Szuvardicsné kérésre kinyitotta az ablakot és megkérdezte az ismeretlenről, mit akar. A fiatalember azt felelte, hogy munkaközvetítő, munkával tudná ellátni az özvegyet. Kérte, hogy a közelebbi részletek megheszlése végett engedje be a házába, a nő azonban elutasította és be akarta csukni az ablakot.

Az ismeretlen ekkor befökte az ablakot és bemászott a szobába.

Az özvegy rémületében kifutott az udvarra és segítségért kiáltott. Támadója azonban csakhamar utolérte, kezével befogta a száját és

bevonaszolta a szobába. Özvegy Csuvardicsné és a támadó között elheserelt harc fejlődött ki, az idős asszony

összekarmolta a rablót, aki föjtogatni kezdte. Végül a megtámadott nőnek sikerült kifutnia az utcára, fellármázta a szomszédokat, akikkel visszatért a lakásba, az ismeretlennek azonban ekkorra már nyoma veszett. Jelentést tettek a rendőrségen, amely a kapott személycímre alapján még a délutáni folyamán elfogta a tettest Kirschner Szeffán 20 éves munkanélküli személyében. Kirschner előbb tagadta a vádat, azt mondta, hogy csak az idős asszony védtelen helyzetével akart visszaélni, később azonban, amikor elvezették a helyszínre, beismerte, hogy ki akarta rabolni özvegy Csuvardicsnét. Kirschner Szeffánt kihallgatása után átadják a bíróságnak.

Szombor jövő évi költségvetése 16,768.234.91 dinár

Pénteken délelőtti városi közgyűlés lesz Szomborban

Szomborból jelentik: Megírtuk, hogy Szombor város pénzügyi bizottsága elkészítette a költségvetési tervezetet az 1941-es évre. A költségvetést pénteken délelőtti tárgyalja a városi közgyűlés, amelynek tárgysorozatán 15 pont szerepel. A városi közgyűlés előterjesztendő költségvetés szerint

Szombor jövőévi költségvetése 16,768.234.91 dinárt irányoz elő.

Ebből a személyi kiadások összege 6.931.144 dinár, közigazgatási és adminisztratív kiadások 783.000 dinár, vagyonbiztonsági kiadások, rendőrség, 384.000 dinár, a közoktatásra szánt összeg 499.000 dinár, pénzügyi kiadások 627.090 dinár, építészeti kiadások 844.000 dinár, — ebben bennefoglaltatik az utak és épületek karbantartása, a csatornázás, stb. kiadások. — A mezőgazdaságra, erdőgazdaságra és állattenyésztésre szánt összeg 112 ezer dinár, szociális kiadások 933 ezer dinár, ebben benne van az ötszázalékos szociális adó is. A kereskedelmi és ipari kiadások összege 70.000 dinár, a városi vállalatokra, villanytelepre, vágóhidra és városi fürdőre szánt kiadások összege 4.239.000 dinár, gazdasági kiadások 500.000 dinár és külföldi kiadások összege 244.000 dinár, valamint rendkívüli kiadásokra előirányzott összeg 448.000 dinár.

A bevételek összege 12 millió 53.234.91 dinár.

A különbözetet, 4.725.000 dinárt, városi póttadóval fedezik. Ennek megfelelően a városi póttadót a tavalyi 56 százalékról

70 százalékra emelik fel.

A főbb bevételi tételek a következők: Illetékekből 1.082.000 dinár folyik be a városi pénztárba, fogyasztási illetékekből 1.830.000 dinár, a városi vagyon jövedelme egymillióötvenhatezer dinár, a városi vállalatok jövedelme 185.000 dinár, régi adóhátralékokból befolyó összeg 1.130.000 dinár.

— SZENTAI HIREK. Szentán mozgóim indult meg, hogy a megszárt csehszlovák dohánybevételállomást Szentára helyezték át. A szentai dohánytermelők szövetsége az ügyben külföldi segítséggel keresi fel Branovaeski Szeffán városelnököt. — Májusban Szentán 62 gyermek született, 35 házasságot kötöttek, a halálozások száma 45. — A gyógyszerárak június 1-től kezdve 7-12,30 és 3-8 óra között tartanak: nyitva. — A város nyolcvan vagonüzifut vásárol. Az ajánlatokat június 14-ig kell benyújtani. — A Porontyoson lévő füvet június 7-én délelőtti 9 órakor adják el nyilvános árverésen.

— ODZSACI HIREK. Az odzsaci országos vásárt vasárnap, június 9-én tartják meg, vészmentes helyekről mindenféle jószág felhajtható. — Az elmúlt héten Odzsacra határán nagy jégverés vonult át és súlyos károkat okozott. A termésben Odzsacra, Filipovon és Szprszki Miletiesen végzett nagy pusztítást a jégverés.

HIREK

FELHŐS ESŐS IDŐ

Jugoszlávia egész területén, az északnyugali részeket kivéve felhős, időnként esős idő volt. Az elmúlt 24 órá alatt az ország egész területén esett az eső. A legalacsonyabb hőmérséklet Kupresen 5 fok, a legmagasabb Herceg Novin 25 fok volt.

Időjárás: Nagyrészt felhős idő várható, időnként gyenge záporra. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

»»»□«««

— MAGYAR SZÜLÖK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEIT!

Holnap, csütörtökön egész napot át zárva lesznek Noviszádon az üzletek. A noviszádi kereskedelmi és gyártási kamara rendelte értelmében holnap, csütörtökön, görögkeleti áldozócsütörtök napján Noviszádon egész napot át zárva lesznek az üzletek és a gyárakban is egész napos munkaszünet lesz.

— A beogradai magyar élvetségi bizottság. A beogradai magyar királyi követség közli, hogy a szerb m. kir. konzulátus június 1-től kezdve m. kir. főkonvulciós szervezetet fog alapítani a szerb m. kir. főkonvulciós Bizottságok körében. A bizottságok a Horvát Döntés elfogadásával, zsurnov, sdi és Hobi járások területén alakulnak, hogy f. é. június 1-től kezdve az ével, vázom és egyéb konzulár's eljárás alá tartozó ügyekkel a szerb m. kir. főkonvulciós bizottság (temet Zágreb, Mazuraničev trg 6) forduljanak.

— Véres verekedés a mosorini buszon. Leíról jelentik: Mosorinban vásárcsopart tartották meg a tempómi buszon, amelynek során véres verekedés zajlott le néhány mosorini fiatalember között. Petrik Antal, Pantér Mihály, Pantér János és még egy fiatalember a szentmise ideje alatt betértek az egyik vendéglőbe és mulatozni kezdtek. A zenészek miatt összeszórtak, majd, éppen akkor, amikor a templomból jöttek ki a hűvek, a nyitott utcán egymásnak estek és késekkel, őzszerszabókkal egymást, valamennyiüket orvosi segítségben részesítették. A rendőrség a verekedők ellen megindította az eljárást.

— Szakértők kihallgatása végett elhalasztották Weisz Dezső szabályi malomtulajdonos ügyének tárgyalását. A noviszádi törvényszékben tegnap délelőtti kezdék tárgyalni Weisz Dezső 42 éves szabályi malomtulajdonos ügyének tárgyalását. Weisz ellen azt a vádat emelte az államügyészség, hogy malomában nem tette meg a szükséges biztonsági intézkedéseket s ennek következtében Regheisz Ignac munkást elkapta a gépszáj, amely a kerékhez rántotta. Regheisz olyan szerencsétlenül zuhant a kerékre, hogy lábát teljesen összeroncsolta a száj és amputálni kellett. A tárgyaláson kihallgatták a vádlottat, aki ártatlanságát hangoztatta, valamint a sértettet és néhány tanút, végül a bíróság szakértők kihallgatása végett a tárgyalást június 29-re elhalasztotta.

— Öngyilkosság Gornjickovilon. Tegnap reggel 4 órakor házában pad'asan felakasztotta magát és meghalt Gáborov Jován 49 éves gornjickovilyi földműves. Gáborov az utóbbi időben gyakran mértéktelenül ivott s így a kalmakkor állandóan hangoztatta, hogy nem ér semmit az élete. Bizonyosra veszik, hogy Gáborov hétfőn cíjél szintén ivott és ittas fővel követte el végzetes tettet. Temetésére megadják az engedélyt.

— Noviszádi rendőri hírek. A noviszádi rendőrség letartóztatta Molnár Géza 20 éves esurugi kereskedősegédet, mert ellopta Kvintusz György noviszádi lakos kerékpárját. Molnár kerékpárt később 300 dinárért eladta Kotur Gyurának, aki Ledinein a teherpályaudvaron volt alkalmazásban. A kerékpárt elkobozta a rendőrség. Molnárt kihallgatása után átadják a bíróságnak. — Vukesevics György 31 éves noviszádi munkás jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes távollétében behatolt a lakásába és ellopta ruháit. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és tegnap letartóztatta Kutija Radoszláv bosznai-szló-petrováci illetőségű 21 éves munkást, aki a tettest beismerte. Kutját kihallgatása után beszállítják a törvényszék fogházába. — Horváth Péter noviszádi vendégfogós feljelentést tett Uzeac Gajko noviszádi vasutas ellen, aki — állítólag — elloptott tőle 1950 dinárt. Uzeacot a rendőrség átadta a vizsgálóbírónak. A vádlott kijelentette, hogy a térvajást nem követte el. A pénzt, amit nála a rendőrség talált, navi fizetésként vette fel a vasúti pénztárnál. Ugyanígy érte'emben nyilatkozott Uzelicér és az illetékes vasúti közegek is. Uzeac szerint a feljelentés bosszu műve. Horváth ugyanis már hosszú idő óta haragszik rá s most így akart bosszút állni rajta.

— Súlyos kimeneteli kerékpárelgázolás Beocsinban. Sztójkovics Nend beocsini lakos tegnap délután nagy sebességgel hajtott kerékpárján és elütötte Joksimovics Aleskzát. Joksimovics az összetűkölés alkalmával olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani. Sztójkovics ellen megindult az eljárás.

— Nagy tűz Bácspetrovoszlón. Csábi Antal bácspetrovoszlói gazdalkodó háza hétfőn kigyulladt és leégett. A kár hezszázezeres becslés szerint 19—20.000 dinár, amely biztosítás révén megtérül. A tüzet a keményből kipattanó szikra okozta.

— Rablónak vélték az ittas embert és majdnem elpáholták. Szomborból jelentik: Eret'en tréfát követett el ismeretlen tettes Krhács Grga 44 éves horvátbánsági napszámossal, aki Firány Jozsef Bezdáni-uti tanyáján volt alkalmazásban. Krhács hétfőn Szomborban volt és papucset vásárolt, majd a vásár öröme alaposan felöntött a garatra. Iddogálás közben megismerkedett egy fiatal emberrel, akinek a nevére később nem tudott visszaemlékezni s e mondta neki, hogy olyan részeg, hogy azt sem tudja, hol lakik. A fiatalember kijelentette előtte, hogy ő tudja és majd hazavezeti. Krhács elindult ciceronéjával, aki e vezette a Bezdáni-ut 220. számú házhoz, amelyben Forst Jozsef kovács lakolt s ott az ablakon át betuszkolta Krhácsot. Krhács a kovács anyjának ágyára lépett, amittől az idős asszony úgy megijedt, hogy gőresösen összeszorította a várat an látogató lábát és csak jó idő múlán lehetett lefejtteni ujjait Krhács lábáról. Forsték azt hitték, hogy Krhács rabló s már bántalmazásához akartak kezdeni, amikor rájöttek, hogy teljesen részeg. Krhács kijelentette, hogy többé nem iszk.

— BEZDANI HIREK. A bezdani országos vásárt hétfőn, június 10-én tartják meg, vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható. — A baranyai mu'thetti itéletidőről most érkezett részletes jelentés. A jelentés szerint a hatalmas jégövel kevert zivatar borzalmas pusztításokat végzett és néhol százszázalékos kárt okozott. A hatalmas felhőszakadás következtében a víz a lejtősebb helyeken kimosza a földből a burgonyát. A vihar az úgynevezett »Török-uton« vonult végig és a szurdoki szőlőkben tette a legnagyobb kárt.

Reggeli Ujság
a magyarság napilapja

SZÍNHÁZ - FILM

Ma Noviszádon:

Kultúrest a Beltéri Katolikus Körben

A noviszádi Beltéri Katolikus Kör az utóbbi időkben igen értékes kulturmunkát fejt ki. Nem ötletszerű ez a munkálkodás, hanem megfontolt, szervezett és komoly átgondoláson alapuló törekvés. Az egyesület kulturstjéneke műsorát minden alkalommal igen ügyesen, szakszerűen állítják össze lehetőleg úgy, hogy a művészt minél több ága szerephez jusson. Nagyon lendített a Katolikus Kör zenekarának megalakítása, amelynek bekapcsolódásával, a magasabb kulturigények kielégítése is lehetővé válik.

A mára hirdetett kultúrest is minden tekintetben kiváló és érdekessé válik. Műsorán szavalkók, zene és énekszámok szerepelnek olyan ügyes és szakszerű összeállításban, hogy

a mai előadás minden érdeklődést megérdemel.

A fél 9 órakor kezdődő kultúrest műsora:

1. a) Millőcker: »A koldusdiák«. Egyveleg; b) Liszt Ferenc: »Ave verum« Csajkovszkij átdolgozásában. Előadja az egyesületi kamarazenekar. Vezényli: Vitaliani Róbert.

2. Faist A. ünnepi nagymiséjéből »Glória«. Előadja a »Cecilia« négyszólamú vegyeskara a köri kamarazenekar kíséretével. Vezényel: Léh Jakab egyházi garnagy.

3. a) Ady Endre: Köszönöm. köszönöm... b) Ady Endre: Az Értől az Óceánig. Előadja: Opasits Margit

4. Volkmann Róbert: Trio. Előadja: Vitéz István, hegedű, Sinejzskov N., gordonka és Truppel Sándor, zongora.

5. a) Kodály Zoltán: »Versengés«. Népdal kétszólamú karral; b) Arany János: »Falu végén kurta kocsmá« (Petőfi Sándor versére), négyszólamú vegyeskarral átírta: Léh Jakab; c) Bárdos Lajos: »Vendégnóta«. Népdal kánon. Előadja a »Cecilia« énekkara. Vezényel: Léh Jakab karnagy.

6. Várady Antal: Az ezüsfátyol legendája: Haits István.

7. Ősi népdalok: a) Szombat este... (Valkó, Pestmegye); b) Pitypalatty a réten. (Kalocsa, Pestmegye); c) Csipkefa bimbója. (Nógrádmegye); d) Magas a rutafa. (Pogány, Nyitra-megye). Vikár Béla gyűjtéséből. Előadja a »Cecilia« énekkar, Léh Jakab karnagy vezényletével. Bemondó: Wengrin Ági.

«(III)»

Kitűnően sikerült a kulai Keresztesek juniálisa

A kulai Keresztes Egyesület vasárnap délután népünnepélyt rendeztek. Délután 1 órakor gyülekeztek az egyesület udvarán, majd zene-szóval Nagy Márton szállásának pázsitos tisztására vonultak. Az üdön zöldelő gyepen a rendezők színpadot, sátor emeltek. A lányok az emelvényre sereglettek - s fél 3 órakor nótaszóval »Két szép szeme, de csillog szemem« paizán ritmusa mellett megkezdődött a multság. Több nótát eldalolva a program következőképpen pergett: 1. Helyből távolugrás — győztes Farkas Béla. 2. Futásból távolugrás — Blaskó József, és Farkas Béla. 4. Rudugrás — Valentin József, Stolz Károly. 5. Rudugrás (gyermek) Pálkás János és Vaszavik Pál. 6. Magasugrás — Blaskó József és Stolz Károly. 7. Magasugrás (gyermek) — Farkas

Béla, Török Sándor. 8. Futás (gyermek) Török Sándor, Regecz Dezső. 9. Lassusági kerékpár — Firányi Ferenc, Stolz Károly, Fejes György. 10. Mutatványszámok kerékpáron — Stolz Károly, Braskó József, 11. Rudmászás — Valentics József és Katatics Laci (gyermek). 12. Zsákbanfutas — Francia János, Szép Ferenc, Hess Sándor és Takács Matild (gyermek). 13. Futás — Raskó József. 14. Kislányok futása: Oári Ilona és Süli Anna. 15. Két multságos szindarab. A nyul és Nagyóceán a következő szereplőkkel: Szauder János, Rigó Ilonka, Gombár Mariska, Loboda Mihály, Bálint József, Bálint Mariska, Gombár Mariska, Derkovits Anna, Derkovits Magdi, Dudás Dániel, Bálint János, Kiss Ferenc, Szauder János jól játszottak. Az egybesereglett pár száz főnyi kö-

Apróságok

A tengerszemű Michéle Morgan legutolsó francia filmje *la loi du nord* (Észak törvénye) sarkvidéki történet. Azóta Michéle Morgan — hír szerint — már meg is érkezett Amerikába, utban Hollywood felé.

***

Vivien Leigh, az Amerikában óriási sikert aratott (eddig több mint 2 millió ember nézte meg) *Gone With The Wind* hősnője azóta a Waterloo Bridge filmben, teljesen másfajta szerepkörben (ballerinát játszik), ragadja magával a publikumot. Leőjjabban a *Romeo és Júlia*ban színpadon lép fel és mint Júliát is elragadóan tehetségesnek találják. Vivien Leigh egyébként Indiában született, ahol az apja tőzsdés volt, angol, olasz, francia és bajor iskolákban tanult, még huszéves sem volt, mikor egy angol ügyvéd felesége lett és már hatéves kislánya van. Ki hinné...!

***

Spencer Tracy, a Fiuk Városa emberien grandiózus főszereplője *Játssza Edisont az Edison The Man* (Edison az ember) című filmben. Egyöntetű megállapítás szerint Spencer Tracy megint önmagát multat felül.

zönség apraja-nagyja nagy érdeklődéssel kísérte a versenyzőket, valamint a mókás jeleneteket. A madárdalos légben harsogott a taps, ujjongás, dal, muzsika. A életörömmel naiv megnyilvánulásaiban elhomályosultak a gondok, felüdültek a kedélyek. A program után tánc következett a koraesti órákig.

Ugyanekkor az öltözők bejáratánál megjelent a pupos és megadta a megbeszélte jelt.

Erre a jelre Lámpássy ügyvéd elhagyta a helyét és Róka után a sötét folyosóra sietett.

Feri ugyanezt tette, de mielőtt kiment, halkán így szólt a bárónéhoz:

— A cselekvés perce elérkezett. Maradjon nyugodtan és vesztg a helyén, amíg visszatérek azzal a hírrel, hogy a csiny sikerült.

— És ha meghusul?...
— Jótállok érte, hogy sikerülni fog.

— Isten segítse!
Feri egy-két pillanat múlva már az összeesküvők mellett állt és tüstént észrevette a bárót, aki szintén idésietett, hogy a porondról visszatérő gyermeket majd ő fogadja.

Feri a hátsó kijáraton a szabadba ment, ahol két kocsi állott egymás mellett. Az egyik a báróné volt, a másikat Feri rendelte meg.

Feri utasította a kocsist, hogy készen álljon, mire ez a gyenlőt és az ostort kézbe véve, várta a pillanatot, amikor el kell hajítani.

Feri visszatért kijelölt helyére. Most viharos tetszészaj dübörgött fel a cirkuszban.

A fiu befejezte előadását.

A következő pillanatban megjelent a folyosón s kimerülten lépett az igazgatóhoz.

A szünni nem akaró tapsvihar következtében a fiuak még egyszer meg kellett jelennie a közönség előtt.

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

»A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

(68)

— Előre! — vezényelt most Feri.

A pupos a bárónéhoz surrant és egy nagykendőt vett ki a kabátja alól. Abban a pillanatban, amikor a gyermek visszatért s a báróné lehajolt hozzá, hogy karjába emelje, a pupos oldalvást a bárónak rontott, oly erővel, amelyet senki sem tételezett volna föl róla s egyetlen hatalmas lökessel a földre taszította.

Ugyanabban a pillanatban raborította a kendőt a gyermekre, fölkapta és egy párdúc gyorsaságával végigrohant vele a folyosón, odakint a kocsiba ugrott, mire a kocsis megcsapkodta a lovakat és a fogat szélsébesen elrohogott.

A báró káromkodva tápáskodott fel, de ezalatt a cirkuszigazgató már a pupos után vetette magát.

A folyosó közepén azonban hirtelen előtte termett Lámpássy ügyvéd és jobbkeztét fölemelve, tiltóan rákiáltott:

— Vissza, gyermekrabló!
A direktor önkéntelenül is meg-

torpant és mire újra utána akart futni a puposnak, már mindennek vége volt.

Sokkal súlyosabb volt az eset Feri és a báró között.

Mallóry is a pupos után akart iramodni, de Feri elálta az útját.
— Mit akar, takarodjék! — ordította a báró dühösen.

— Egy tapodtat se tovább! — kiáltott rá Feri.

Amaz felemelte az öklét, ezzel jelezve, hogy erőszakkal is kész utat nyitni magának.

— Félre az utból!
Feri nem tágitott.

— Kutya! — sziszegte a báró magánkivül.

— Gyilkos és házasságtörő! — vágta az arcába Feri.

Most fölhangzott odakint a kocsirohaj.

A báró dühe nem ismert határt. Fölvoltott s öklével lesújtott Ferire.

Csak hogy Feri nem volt ám rest. Gyorsan mint a gondolat, föl-emelte öklét és borzasztó erővel lesújtott a báró mellére, aki tom-

pán hörögve a földre zuhant.

Az igazgató semmit sem vett észre ebből a jelenetből, mert Feri már előbb két nagy láda közé szorította be a bárót, amely mindkettőjüket eltakarta.

Feri most gyorsan visszasietett a cirkuszba a bárónéhoz s föl-szólitotta, hogy rögtön kessese.

— Egy pillanatnyi késedelem se, az Isten szerelmére, mert másként borzasztó szerencsétlenség történik!

Azzal karonfogta a félig eszméletlen asszonyt és sikerült vele a kijáraton át a készenálló fogatig jutni, amelybe a bárónét beültette és maga is beszállt.

A következő percben mindketten veszélyen kívül voltak.

A cirkuszigazgató, akinek szeméi előtt ily súlyos esemény oly szédítő gyorsasággal játszódott le, alig tudott magához térni a meglepetéstől.

— Kicsoda ön? — támadt rá Lámpássyra, de még mielőtt ez válaszolhatott volna, hirtelen nagy lármá támadt.

A szolgálak rálatáltak az eszméletlenül heverő báróra és az igazgató után kiáltoztak.

— Mit akartok? — ordította böszülten az igazgató.

— Egy eszméletlen ember, egy holttest hever itt, — kiáltozták azok össze-vissza.

Az igazgató odarohant.

Lámpássy élt az alkalommal és nagy gyorsasággal elhagyta a cirkuszt.

Az utcára érve, órájára pillantott.

KÖZGAZDASÁG

A hústalan napok bevezetése óta több szarvasmarhát és sertést vágnak, mint azelőtt

A hatóságoknak a legszigorúbban kellene ellenőrizniük a hústalan napok betartását

A fogyasztásnak a szükséges mértékre való lecsökkentése készítette az európai államok kormányait arra, hogy rendeleteket adjanak ki, amelyek korlátozzák a lakosság eddig megszokott és sok esetben túlzott élelmiszer fogyasztását. Ez az ellenőrzés, illetve korlátozás lassanként mind több és több államban kerül gyakorlati alkalmazásra és mind több, meg több élelmiszere terjed ki. Jugoszláviában egyelőre csak a marhahús és sertéshús fogyasztását korlátozták azzal a rendelettel, amely megtiltja a marha- és sertéshús fogyasztását kedden és pénteken.

Jugoszlávia népe azonban a jelek szerint nem annyira fegyelmezett, hogy belássa ennek a rendelkezésnek a szükségét és betartásával segítsen a kormánynak, hogy tényleg elérje azt a célt, amelyet a rendelet kiadásával el akart érni. Sajnos, nálunk még van az a szokás, hogy a rendeletek kijáratása szinte virtusszámba megy. Így van ez a két hústalan nappal is. Általános megállapítás szerint, amióta a hústalan napokat bevezették, több marha és sertéshúst fogyasztanak, mint azelőtt.

A lakosság egy része hétfőn és csütörtökön annyi húst vásárol a mészáros üzletekben, hogy kedre

és péntekre is maradjon. Sokkal nagyobb baj azonban ennél az, hogy a falusi állattenyésztők maguk is vágnak marhát és sertést, minden állatorvosi ellenőrzés nélkül és a húst kimérik vagy a városok határába hozzák, ahol a városi lakosság megveszi és becsempészi a városba.

minden ellenőrzés és fogyasztási illeték terüvése nélkül.

Sokak lelkiismeretlensége illy módon nagy és tetemes károkat okoz a gazdasági életnek, mert a kormány bizonyára tudta, hogy miért adta ki a hústalan napokra vonat-

kozó rendeletet. Általános becslés szerint

a két hústalan nap bevezetése óta a húsfogyasztás átlag 10—15 százalékkal emelkedett.

Így tehát a rendelet kiadása éppen ellenkező hatást ért el, mint amit kellett volna. A hústalan napok betartásának ellenőrzését ezért az eddiginél sokkal szigorúbban kell kezelni és az ellenőrzést még a háztartásokra is kiterjeszteni úgy ahogy ezt Bulgáriában már rég folytatják és most Magyarországon és Romániában is bevezették. Szigorúan meg kellene büntetni a falusiakat is, akik minden állatorvosi ellenőrzés nélkül vágnak és a húst csempészetlen hozzák forgalomba. Csak ha a hatóságok szigorúan ellenőrzik a hústalan napok betartására vonatkozó rendeletet, akkor érik el a kívánt hatást amelyet a rendelet kiadásakor célul tűztek ki.

«(IIII)»»

Németország haladéktalanul megkezdi a termelőmunkát a nagyrészt sértetlen állapotban kezére került ipari üzemekben

Berlinből jelentik: Mint illetékes helyen közlik a Transkontinent Press-szel, az utolsó 14 nap háborus eseményei gazdasági téren is nagy eredményeket hoztak Németország részére.

Angliának a Keleti-tenger államaitól történt elvágása külkereskedelmi volumenének 17 milliárd francia frankkal történt csökkentését jelenti. A két szövetséges állam mintegy 12 milliárd francia frank értékben exportált Hollan-

diába s ugyanonnet összesen 17 milliárd értékben importált eddig. Hollandia, mint Anglia utolsó kontinentális szállítója kondenzált tej, hagyma, hüvelyesek, főzelékfélék, tojás stb. tekintetében kiesett a behozatalból, az addigi államokat követően történt megszállásával Anglia most már összesen:

baconbehozatala 72, vajbehozatala 48, tojás 69 és hagymabehozatala 43 százalékától esett el.

A megszállással megszűntek a Rotterdam és Antwerpenen keresztül való szállítási lehetőségek is, elsősorban buza, kukorica és olajmagvak tekintetében. Mindezen veszteségek következtében a tengerentúli behozatal kényszere a hajótér újabb súlyos megterhelését vonja maga után. Az angol szénügyi miniszter a széntermelés erőteljes fokozására szólította fel a vállalatokat, s Franciaország is nélkülözi a hadiparához mindéig multhatatlanul szükségesnek bizonyult holland és belga szénbehozatalát.

A világtőzsdéken a font állandóan tovább zuhan.

Mindezekkel szemben az első napokban szinte felbecsülhetetlen az a jelentőség, amelyet Belgium kitűnően megalapozott ipari szervezetének nagyrészt sértetlen állapotban történt átvétele a bírodalom számára jelent. A holland és belga üzemekben

Németország haladéktalanul termelőmunkába kezd.

Mellettük a kis Luxemburg ipara és ásványi kitermelése is nagy erőgyarapodást jelentenek. Luxemburg az 1937 év statisztikája szerint mintegy 7,8 millió tonna ércet, 2,5 nyersvasat, 2,5 nyers acélt és 2,1 millió tonna olvasztani való ércet termelt. A luxemburgi acélművek többek között páncélacélt és ágyukat is gyártanak. Mindezek az ipari berendezkedések pedig teljesen sértetlen állapotban

máris megkezdték a teljes üzemből való munkát a bírodalom számára.

— Nagyszerű ember ez a Feri, — mondta nevetve. — Az egész művelet nem tartott tovább három percnél. Ebben az emberben óriási hadvezéri tehetség veszett el!

Gunyos mosoly játszadozott az ügyvéd sovány ajkain.

— A szegény bárónak kellemetlen éjszakája lesz ma. A pénz odaveszett, a gyermek eltűnt és kapott egy olyan ökölcspást, amely nekem minden pénzt megér.

— Miért nincs nekem az a rémitő testi erőm, amivel Feri bír, — gondolta tovább magában el-sötétül arccal. — Miért nem adhattam én neki azt az ökölcspást. Ha ez a gazfickó nincs, talán én volnék ma a világ legboldogabb embere.

Az eszméletlen bárót becipelték az egyik öltözőbe.

Amíg azon fáradoztak, hogy magához térítsék a leütött embert, az igazgató szigorúan megparancsolta alkalmazottainak, hogy az egész históriát tartsák titokban. Nem akarta tudniillik, hogy vállalata hírbé kerüljön.

Végre magához tért a báró, de annyira ki volt merülve, hogy pár percre telt, míg megszólalni tudott.

Az ökölcspást gyomra táján kapta, oly iszonyu erővel, hogy az egész idegrendszerét megrendítette.

A báró arra kérte a jelenlevőket, hagyják pár percre magára, mire a cirkuszi embeek eltávoztak.

Mallóry egyedül akart maradni, mert röstelte petyhüdségét. És

mert sajtószertű dolgok jutottak az eszébe.

A ködös távolból bizonyos emlékek merültek föl előtte.

Visszaemlékezett arra az éjszakára, ott a Városmajorban, amikor utánalótt a feleségének és a cinkostársát is le akarta teríteni.

Ez a cinkostárs magastermetű, kék szemű ifju ember volt és az ökölcspás, amely akkor a bárót harc képtelenné tette, ugyanaz volt, amely ma leütötte.

Jóval később történt, hogy a báró a Fekete Ember maszkjában Lámpássynál a betörést megkísérelte, amikor az ügyvéd sötét szobájában hirtelen ugyancsak egy magas, világító szemű alak jelent meg előtte és őt ugyancsak egyetlen ökölcspással harc képtelenné tette.

Akkor Mallóry báró nagy veszélyben forgott és csak nagy ügygyel-bajjal tudta a letartóztatását elkerülni. Akkor először félt életében.

Világos volt a báró előtt, hogy évekké később ma is ugyanazzal az emberrel került szemtől-szembe, aki már kétszer legyőzte és most harmadszor is keresztülhuzta számításait.

— Most láttam az arcát, — sziszegte dühösen, — most könnyű lesz rátalálnom.

— És ha megtalálom...

A halálos gyűlölet villáma lobogott fel szemében.

Jaj lesz szegény Ferinek, ha Mallóry báró hozzájut, hogy rajta bosszút álljon.

— Darabonként fogom leszag-

gattatni csontjairól a húst! Egyet tartok fent a magam számára: a kegyelemdíjást én akarom megadni neki.

Most fülébe csengett a bárónak az a két szó, amelyet Feri arcába vágott:

— Gyilkos és házasságtörő!

Az egyetlen ember, aki ezekről tudott, az a fiatal férfi volt, aki a Városmajorban közreműködött a felesége megszoktatásában.

— Ez az ember cimboraságban van Lámpássyval, mert onnan indult ki ellenem a csefogatások. Nem Lámpássy a halálos ellenségem, hanem ez a fiatal ember, a báróné egykori szeretője.

— Drágán fog megfizetni érte! Most fölkeltek fekvőhelyéről s miután párszor végigjárta a szobát, megállapította, hogy úgy ahogy kiheverte az ütést.

Kiment a folyosóra és eltávozott a cirkuszból.

Rá se hederített az igazgatóra, aki attól félt, hogy vissza kell adnia a tízezer pengőt.

A báró sohasem volt kicsinyes ember.

A cirkuszdirektor a markába nevetett. Órá nézve a dolognak jó vége volt. Kezében volt a tízezer pengő s ez volt a fő.

Elégülten simogatta a szakálát és így dünnyögött:

— Mindjárt tudtam, hogy valami svindli van a dologban. A báró urnak aligha van több joga a gyerekhez, mint amennyi nekem volt hozzá!

8. ANYA ÉS GYERMEKE

Az első pillanatban, amikor a

pupos a kendőt rádobta, Emil egészen elképedt s olyan ijedség szállta meg, hogy szólni sem tudott, ellentálni még kevésbé.

Ez tette lehetségessé, hogy a nyomorék oly gyorsan és simán el tudta érni a kocsi.

Mire a gyermek fölocsudott ijedségéből, a kocsi már messze járt vele.

Róka ekkor levette a kendőt a gyermek fejéről. Az meglepetve és dacosan nézett rá.

Emil szel'emileg éppen olyan jól ki volt fejlődve, mint testileg. Már odahaza, kiskorában, korán fölnyit a szeme, a komédiások szabadon! — kiáltott a puposra.

— Ne tartson semmitől, gyermekem, — igyekezett nyájas hangon megnyugtani a pupos. — Nem lesz semmi baja. Azt akarjuk, hogy boldog legyen!

— Ha nem visz rögtön vissza a cirkuszba, beverem a kocsi ablakait, — ordította Emil s fölemelte az öklét.

A pupos megragadta az öklét és szorosan tartotta.

A kis artista lebecsülte a pupos erejét. Most tapasztalta, hogy minden erőlködése hiábava'ó, hogy öklét kiszabadítsa.

Félni kezdett kísérőjétől és sirva fakadt.

Róka megkísérelte, hogy nyájas szavakkal és biztatásokkal megnyugtassa, a gyermek azonban mind hangosabban bögött s egyre azt követelte, hogy vigyék vissza a cirkuszba.

(Folytatjuk)

Köz gazdasági hírek

□ Junius 15-én lép életbe a vasuti szállítás díjának emelése. Az államvasutak vezérigazgatósága áttanulmányozta a tarifa bizottság javaslatát a vasuti tarifa 15 százalékos emelése ügyében. A vezérigazgatóság elhatározta, hogy a kocsis és darabáru díjának emelését junius 15-én lépteti életbe. Egyes cikkeket azonban kivontak az általános emelés alól. Ezek elsősorban élelmiszerek, így gabonafélék, burgonya, fű, széna, száraz here, lucerna, kukorica és más állati takarmányok.

□ Orosz terméskilátások. A szovjet mezőgazdasági népbizottságának kollégiuma ülést tartott, amelyen az egyes népbiztosok bejelentették jelentésüket a terméskilátásokról a szovjet köztársaság területén. A jelentés szerint a terméskilátás kielégítő. Mivel az utóbbi időben elég eső volt, a kukorica is jó termést ígér a szovjet államban.

□ Csehországban olcsóbb lett a sör. A prágai állami árelenőrző biztos rendelkezése értelmében a cseh-morva protektorátusban és a szudéta vidéken hektoliterenként 4 birodalmi márkával csökkentették a sör árát.

□ Rekordot ért el Magyarország gabonakivitele. Hivatalos magyar kimutatás szerint Magyarország 1939. évi gabonakivitele rekordot ért el. Buzát 120.32 millió pengő értékben szállítottak külföldre az 1938. év 68.3 millió pengő értékű búzájával szemben. A liszt-kivitel 8.3 millió pengőről 16.18 millió pengőre emelkedett. Ezzel szemben a kukorica kivitel 13 millió pengőről 6.8 millió pengőre csökkent, a rozskivitel pedig 9.17 millióról 2.31 millió pengőre esett vissza. A gyenge kukoricaár miatt Magyarország az utóbbi hónapokban Romániából volt kénytelen kukoricát behozni. A magyarországi buza fővársárlói Németország és Olaszország voltak.

□ A tornyosi Gazdasági Népkör választmányi ülése. Csantavírről jelentik: A tornyosi Gazdasági Népkör junius 2-án délután választmányi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a közeli napokban határjárás tartanak, melyre a gazdatagokat meghívják. A piacér régóta húzódó ügyét is tárgyalták és úgy határozták, hogy mozgalmat indítanak s az illetékesek figyelmét ismételten felhívják a tornyosi régi kívánságának mielőbbi teljesítésére.

□ A belföldi gyapju árának a megállapítása. Beográdból jelentik: A belföldi gyapju vételéről és eladásáról szóló rendelet, amely a Prizad kezében összpontosítja a gyapjukereskedelmet, rövidesen napvilágot lát. A rendelet megállapítja a gyapju árát is, még pedig minőség szerint. A legolcsóbb gyapjuár 30-35 dinár között változik, a legjobb minőségű gyapju ára maximálisan 48 dinár lesz különként.

□ A beográdi »Moszkva« eladása. A beográdi »Moszkva« szálloda eladása ügyében, junius 1-én megtartott árverés eredménytelenül végződött. A postatakarékpénztár elhatározta, hogy junius 14-én másodsorú is tart árverést ugyanolyan feltételek mellett, mint ahogy az első árverést tartotta.

A bécsiek legjobb csapatukkal mennek Budapestre vasárnap Pesten is nagy a készülődés

Budapestre vasárnap, junius 9-én rendezik meg a hagyományos Budapest-Bécs válogatott labdarúgó mérkőzést. A bécsiek nagyon komolyan készülnek a találkozóra, a csapat javarésztben már kész is. A védelem már végleges: kapus: Raftl, hátvéd: Sesta és Schmaus. Mindhárom olyan kitűnő formában vannak, hogy vetélytársa egyiküknek sem lehet. A fedezetsort Wagner I., Pekarek és Skoumal képezi, a csatársor összeállítása előreláthatólag ez lesz: Zischek (vagy Baeker), Hahnemann, Binder, Reitermayer, Pesser.

Ginzery Dénes szövetségi kapitány a budapesti csapat keretét már összeállította. A keret szerint a csapat

a következő lesz. Kapus: Csikós, tartalék Háda. Hátvéd: Kiss, Bíró, tartalék Pákozdi. A fedezetsor: Király, Sárosi III., Balogh. Király helyére lehet, hogy Szalay kerül. A csatársorban Kineses, Sárosi dr. és Gyetvay helye már biztos, a két összekötő Serfőző, Vincze, Sütő és Kiszeley közül kerül ki. A keretbe utóbb bekerült Toldi, Kocsis és Dudás neve is.

A Bécsben játszó B) válogatott keret így fest: kapusok: Boldizsár, Szabó, hátvéd: Kiss, Polgár, Gazdag, fedezetek: Ngyesi, Turay, Pósa, Szódi csatáros: Ádám, Harangozó, Zsengellér, G. Tóth, Sütő, Kiszeley, Tóth III. Az idei Budapest-Pécs mérkőzés elő sportkörökben fokozott érdeklődéssel tekintenek.

Rövid sport hírek

A novisvádi Bohémia vezetősége kéri összes játékosait, hogy csütörtökön reggel háromnegyednyolc órára szíveskedjenek megjelenni a Zs. A. K.-pályán a ROK elleni barátságos mérkőzés lejátszására.

A szubotici Bohémia óvást emelt a SzAND-Bohémia rangadó miatt. A mérkőzést ugyanis 1:0 arányban a SzAND nyerte meg. A Bohémia szerint a SzAND balszélsőjét szabálytalanul igazolták le. Az intézőbizottság az óvást elutasította, a Bohémia most az igazgatótanácshoz felebbezett. A felebbezés ügyében legközelebbi ülésén hoz döntést az igazgatótanács.

A Hungária vasárnap este nem sokkal hét óra után táviratban gratulált a Ferencvárosnak a bajnoksághoz. A távirat szövege a következő volt: A bajnokesapatnak és kiváló vezetőinek megbecsülő szeretettel és a régi fegyverbarátsággal gratulál a Hungária FC.

A NAK holnapi sportprogramja: délután 5 órai kezdettel a novivrbácsi Dulcis lesz a NAK ellenfele. Félhét órakor az NFK és Textil csapatai mérkőznek a NAK-pályán. Intéző.

A novisvádi Atlétikai Klub atlétikai szakosztályának vezetője felszólítja a NAK atlétáit, hogy mivel vasárnap háziversenyt rendeznek, holnap csütörtök este 9 órára minden atléta jelenjen meg a klubhelyiségben.

Junius 16-17-re görög-magyar atlétikai viadalt tűztek ki. Hétfőn azután Athénből repülőpostán levél érkezett a magyar fővárosba, amelyben a görög szövetség értesítette a magyarokat, hogy a mai helyzetben képtelenek megrendezni a viadalt. A MASz lemondást sajnálattal tudomásul vette és egyúttal kérdést intézett a jugoszláv szövetséghez, hogy a junius 22-23-ra szóló meghívásukat fenntartják-e.

NAK hivatalos hírek. Holnap fél 5 órára bekérnek a következő játékosok a pályán megjelenni a Dulcis elleni mérkőzésre: Lukács, Horváth, Lerch I. (Pázmány), Matteis, Vinai, Fehér, Lerch II., Willner, Fábán, Kovács, Schneider és Sovlyanszki. Délelőtt fél 10 órára a Rapid I. elleni mérkőzésre: Noszek, Ruman, Csorba, Szakács, Kizinci, Bobák, Kurunci, Sánta, Thurzó. Lakatos Tikmajer Schmidt, Anna. Vasárnap a NAK első csapata Oszijeken játszik a Gradjanszki ellen.

A müncheni 25 km-es versenyen Kiss magyar versenyző 1:25:29-et futott. A német szövetség most hivatalosan igazolta, hogy a táv pontosan 25 kilométer volt, így Kiss aranyjelvényes atléta lett.

ASZTALI TENISZ

A NAK asztaliteniszezőinek kétős győzelme Beográdban. Vasárnap Beográdban vendégszerepelt a Novisvádi Atlétikai Klub asztalitenisz csapata. A NAK ellenfele a BASzK és a ZPPK csapata volt. A magasszintű mérkőzésen a NAK mindkét ellenfelét megverte. Eredmények: NAK-BASzK 5:1, NAK-ZPPK 5:4. A nagyszámú közönség lelkesen meglapsolta a novisvádi ping-pongozókat, akik mindkét mérkőzést megérdemelt, szép játékkal nyertek.

Vasárnapi futball-eredmények

SZRBOBRÁN: Szrbobrán SK—Szloga (Szubotica) 3:1 (1:0), barátságos. Szrbobrán SK b) csapata—Trgovacski 8:1 (1:0), barátságos.

SZTARAMORAVICA: Krivaja—szubotici Radnicski 2:2 (0:1), barátságos.

KRSZTUR: Jedinsztvo—kanizsai Szloga 1:1 (1:0), bajnoki mérkőzés.

Nagy kereslet mutatkozik a magyar játékezelőkben

Csütörtökre három játékezelőt kértek a jugoszlávok

Hétfőn levél érkezett Budapestre a JT-hez, amelyben a csütörtöki beográdi és szarajevói jugoszláv NB mérkőzésekre magyar játékezelőt kérnek a jugoszlávok. A bírótestület határozata értelmében Szarajevóba Boros megy, Beograd tekintetében meg nem történt döntés.

A jugoszláv meghívással huszonháromra szaporodott a magyar játékezelők külföldi meghívása, ami példa nélkül áll a JT történetében. Ha ehhez még hozzászámítjuk azt, hogy az elkövetkező KKK-mérkőzéseken szintén szóhoz jutnak a magyar játékezelők, igazán nem lehet okuk panaszra a magyar játékezelőknek.

Kik voltak a magyar gólkirályok és hány gólt lőttek?

Sárosi György dr., a Ferencváros középcsatára lett az idei gólkirály. Ezzel kapcsolatban igen kedves esemény történt. A Ferencváros-Taxi mérkőzésen va amelyik Fradi-szurkoló megjegyezte: Még gólkirály lehet a Gyurka. Az ellentáborból egy hang: Ugyan!... Négy és fél perc alatt két gólt kellene rúgnia, hogy elhagyja a kispesti Nemes! Sárosi három percen belül mind a két gólt berugta. Az NB góllövölistáján így 23 góllal Sárosi dr. vezet, második 22 góllal Nemes. Az öngólosok listáján Aradi és Nádas lett a gólkirály.

1926-27-től egyébként, mint az alábbi táblázat is mutatja, a Ferencváros csapatából került ki legtöbbször a gólkirály. A rekordot azonban az Újpest tartja Zsengellér révén, a »gólszák« ugyanis tava y nem kevesebb, mint 56 góllal terhelte meg az Újpest ellenfeleinek kapuját. A gólkirályok listája 1926-27-től 1939-40-ig a következő:

26-27: Horváth (III. ker.)	14
27-28: Takács II (Ferencváros)	31
28-29: Takács II (Ferencváros)	41
29-30: Takács II (Ferencváros)	40
30-31: Vincze (Booskai)	20
31-32: Takács II (Ferencváros)	42
32-33: Avar (Újpest)	27
33-34: Tóth (Ferencváros)	27
34-35: Cseh (Hungária)	23
35-36: Sárosi (Ferencváros)	36
36-37: Cseh (Hungária)	36
37-38: Zsengellér (Újpest)	31
38-39: Zsengellér (Újpest)	56
39-40: Sárosi dr. (Ferencváros)	23

TENISZ

Asbóth vezet a magyar nemzeti teniszbajnokságban. A magyar nemzeti teniszbajnokság lassan befejeződik. A kizárásos ferfiegyest Bolgár nyerte Katona ellen 6:3, 6:3 arányban. Szigeti nagy küzdelemben 3:6, 4:6, 6:2, 6:3 arányban nehezen győzött Szentpéteri ellen. Szigeti könnyen vette a játékot s alig félóra alatt elvesztette az első két szettet. Csak most kezdett óvatosan játszani és bátyja utasítására a hálóhoz csalogatta Szentpéterit, azután mellette elütötte a labdát. Szentpéteri ellen ez a legjobb taktika, mert nem tud röptezni. Asbóth 4:6, 6:3, 6:3, 6:2 arányban megverte Gáborit, aki nagyszerűen kezdett, de már a második szetben visszaesett. Ezzel a győzelmével Asbóth az élre jutott s a magyar nemzeti teniszbajnokság körmérkőzésében két győzelemmel vezet Szigeti, Gábori és Szentpéteri előtt, akiknek csak egy-egy győzelmük van.

